درعلیهده غلطهده (آرەولك) غزتەسی ادارەخانەسنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական և Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ 20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	ղր.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	ֆրն.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փօստայի թուղթ կ'ընդունուի, 115 դրուշը փոխ 100 դրուշի համեմատ:

Ծանուցման բաժանորդագրութիւնը կանխիկ կը վճարուի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրութեան:

«ՊԱՏՍՊԱՐԵԱԼ»

—«Ութսուն տարի Ազգին կրթութեանը ծառայեր եմ, ամօթ չէ՞ որ հինցած զգեստէս զատ ո՛չ հագնելիք չունենամ»:

Գաբրիէլ Ներշապուհի խօսքերն են ասոնք, Տիրոյր վարդապետին ուղղուած, Հիւանդանոցին մէջ, որուն տրուած այցելութեան մը նկարագրութիւնը կը պատմէ երէկուան Մանզումէ: Այդ նկարագրութեան մեծ մասը նուիրուած է ծերունի Թաւաքանին, որ «պատսպարեալ» մըն է ինքն ալ հիմա, 70 տարեկան, կէս դարու ուսուցչական պաշտօնավարութենէ ետքը:

Անցեալ տարի երբ վերադարձաւ Ամասիայէն,—իր վերջին պաշտօնավայրը,— Գաբրիէլ Ներշապուհ Պոլսոյ Հայ մամուլին մէջ անցողակի ուշադրութեան մը առարկայ դարձաւ և իր նախկին աշակերտներէն ոմանք դրամական պզտիկ օգնութիւն մը ըրին, կարծեմ, իրեն: Անկէ ի վեր, ո՛չ անունը չէինք լսած: Եւ ահա կ'իմանանք թէ Հիւանդանոցն է եղեր, դարմանուելու համար: Դողդոջ ձայնով պարզեր է իր նիւթական նեղ կացութիւնը՝ այցելու Արմաշականին, խնդրելով որ իր վիճակը պարզէ Պատրիարքարանի,—որ այս պարագային մէջ՝ կը հասկցուի Ուսումնական Խորհուրդ:

Գիտենք որ այդ Խորհուրդը դրամ չունի իր տրամադրութեան ներքեւ և Ուսուցիչներու Օգնութեան Սնտուկն ալ դեռ նորակազմ վիճակի մէջ է, նախնական դրամագլուխ մը գոյացնելու հետամուտ: Բայց ասոնք բոլորը պատճառ մը չեն որ Ներշապուհի պէս բազմաշխատ ու արդիւնաւոր դաստիարակ մը Թողուի մէկ ձեռք հագուստով, ա՛ն ալ հինցած ու մաշած:

Պոլսոյ մէջ հարիւրներով կրնան համրուիլ Ներշապուհին աշակերտները, շատերը դիրքի և նիւթական բարգաւաճ վիճակի մէջ, և անոնց մօտ ըլլալիք դիմում մը չի կրնար անհետեւանք մնալ: Ո՞վ պիտի անօրինէ այդ դիմումը, եթէ ոչ Պատրիարքարան և Ուսում. Խորհուրդ:

Անկեալ վարժապետի մը օգնութեան ձեռք կարկառելը՝ որ և է անկեալ մարդու օգնութեան ձեռք կարկառելէն աւելի բարձր բան մը ունի իր մէջ, բարոյական նշանակութիւն մը,—յարգանք մը դէպ ի վարժապետութիւնը:

Կը հասկանանք որ մասնաւոր հոգածութեան մը առարկայ դառնայ Գ. Ներշապուհ՝ Հիւանդանոցին մէջ, բայց վերջապէս պառկած է սրահի մը մէջ, ուր կը հիւրընկալուին ժողովուրդին ամէն դասակարգերէն անկեալ և հիւանդ ծերունիներ: Թէեւ ֆիզիքապէս սպառած, բայց կը պահէ իր մտաւորական կարողութիւնները կատարելապէս, և եթէ չունենայ իսկ մարմնի ցաւեր՝ իր մտածումները մտաւորական ցաւեր են իրեն համար, հոգեկան տառապանք մը որ կը զգայնէ մարդը: Ուշ կամ կանուխ պիտի Թողու Հիւանդանոցը, և կ'ուզէ որ ընտանեկան յարկի մը տակ անկիւն մը ունենայ իրեն, անուշ, կրակարան, ծխախոտ, հագուստ: Ութսուն տարի դաս տալէն ետքը՝ գոնէ այսքան պարգեւի մը ըղձալը միթէ շատ պահանջել է:

Առանց Տիրոյր վարդապետին այցելութեանը, Թերեւս ամիսներ անցնէին դեռ, ու ո՛չ ոք պիտի իմանար Հիւանդանոցը պատսպարուած ըլլալը ծերունի ուսուցչին, որ մէկէ աւելի հատորներու հեղինակ ու Թարգմանիչ է միանգամայն, կէս բժշկական գործեր որոնք ժամանակին խօսեցնել տուած են իրենց վրայ ու սերունդներու առողջապահութեան պայմաններուն նպաստած:

Աչքիս առջեւ կը բերեմ քառորդ դար առաջուան իր պատկառելի երեւոյթը, երբ դասարանին դուռէն ներս կը մտնէր, հօր մը պէս, որուն լռութիւնը բարութեամբ խառնուած է և որուն յանդիմանութիւններն ու դիտողութիւնները օգտակարին կը ձգտին ու չեն վշտացներ: Իր դասերէն դուրս՝ դադարներու միջոցին, ժամերով կը խօսէր իր աշակերտներուն, անոնց ընտրելիք ասպարէզին, անոնց ապագայ մասին: Ինքը, Թուաբանութեան և չափագիտութեան ուսուցիչ, գրական գաղափարներ և որոշ սկզբունքներ ունէր, որոնց ըմբռնումը դժուար կուգար մեզի. Բայց մեր պատանեկան միտքերուն մէջ կը դրոշմէր միշտ լաւ ուղղութեան մը նախադիծերը, մանրազննելով իր կեանքին, վաճառականութեամբ սկսուած և ուսուցչութեամբ շարունակուած որ,—ճակատագրին մէկ դառն զաւեշտովը,—Հիւանդանոցի պատսպարութեան կը յանգի:

Գաբրիէլ Ներշապուհ մղեց սակայն կեանքի պայքարը, իր համեստ սահմաններուն և իր համեստ ասպարէզին մէջ, ապագայ մը պատրաստելու համար իրեն: Այցելու ուսուցչութիւնը Թողուց՝ մասնաւոր վարժարան մը բանալու համար, և տարիներ յարատեւեց ետքը՝ երբ ա՛լ չի կրցաւ շարունակել զայն, իր վաթսուն տարիներու բեռան տակ կքած՝ ելաւ գաւառային քաղաք մը գնաց, մինչ դաս տալու:

Ի՞նչ է յանցանքը, եթէ չկրցաւ իր կրթած, իր քարոզած ապագան ստեղծել ինքզինքին համար: Այդչէն, [illegible] տխուր մըն է ինքը՝ իր յիսուն տարուան ուսուցչութեամբը,—ահագին անցեալ մը որ ապագայ մը աւելի կ'արժէ:

Զօրը տակաւին յիշող ու իրմէ սիրելի յիշատակ մը պահող իր նախկին աշակերտները գիտնայի՜ն գնահատել ու արժեցնել անոր այս յոգնութեան օրին, նիւթական նպաստներով մխիթարել տալով Ներշապուհին՝ ինքզինքին ապագայ մը պատրաստած չըլլալը,—գէթ անանք որ ապագայ ունինք:

Տ. Ս.

ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊ Ի ԱՄԵՐԻԿԱ

Դէպ ի Ամերիկա գաղթականութիւնը աշխարհիս ամէն կողմերէն, օր ըստ օրէ կ'աւելնայ: Այս տարուան վերջին պաշտօնական վիճակագրութիւնները, որոնք հրատարակուած են դեկտեմբեր 7 (Ն. Տ.) Թուով, մանրամասն ծանօթութիւններ կուտան Ամերիկայի գաղթականներու Թիւին և անոնց կացութեան վրայ:

Գաղթականները՝ մինչեւ հինգ տարի, «Գաղթականութեան յատուկ բիւրոյին» մը իրաւասութեան տակ կը մնան և անոր միայն պատասխանատու են: Ծայրայեղ չքաւորներու համար մասնաւոր օգնութիւն մը չէ՛ սահմանուած, միայն թէ երբ ծանուցուի որ և է անձ մը նոյն դասակարգին պատկանիլը և կամ կասկած մը ծագի ունենալ, իսկոյն նոյն անձը երկրէն կը վտարուի: Այս մասին հսկողութիւնները շատ ծանր են:

1900–1901 տարւոյն գաղթականներ 47,219 հոգի աւելի են քան 1899 1900 տարւոյն մէջ եղածները: Այս 47,219 հոգիէն 20,000ը Իտալացիներ են: Ռումանական գաղթականութիւնը գրեթէ երկնապատկուած է Ամերիկայի մէջ. իսկ Հայ, Սուրիացի և յոյն գաղթականներ 50 առ 100 աւելի են: Տալմաթիացի 30 առ 100 Ամերիկա կը գաղթեն և Յունաստան ալ Անգլիոյ չափ գաղթական կը ղրկէ հո՛ն:

Նոյն վիճակագրութեան մէջ կ'ըսուի թէ բոլոր գաղթականներ հաւաքաբար, իրենց հետ տարած են 5,490,080 տոլարի չափ գումար մը, իսկ անոնք որ 1900 901 տարւոյն մէջ Ամերիկայէն դուրս ելած են՝ Թուով 3059 հոգի են միայն:

Հետեւեալ ցուցակը մանրամասն կերպով ցոյց կուտայ իւրաքանչիւր ազգի գաղթականներու քանակը անցեալ երկու տարիներու մէջ.

	1899-900	1900-901
Պոհեմիացի	3,329	6,174
Խրուաթ և Տալմաթացի	5,917	8,184
Հոլանտացի	2,516	3,065
Անգլիացի	5,917	6,533
Ֆինլանտացի	6,784	4,535
Ֆրանսացի	1,965	3·771
Գերմանացի	23,382	29,680
Հելլէն	3,734	5,681
Հայ և Սուրիացի	3,600	5,537
Հրեայ	44,520	43,237
Իռլանտացի	25,200	19,953
Հիւս. Իտալիա	16,690	20,360
Հար. Իտալիա	82,329	111,288
Լիթուանիացի (Ռուսիա)	9,170	8,192
Հունգարացի	11,353	12,344
Լեհ	36,835	37,635
Փորթուկալցի	3,779	3,393
Ռումէն	2,653	5,032
Սքանտինավեան	22,847	24,181
Սլաւ	25,392	26,931
Սպանիացի	309	513
Զանազաններ	897	1,627
Հանրագումար	341,712	388,931
Նոյնպէս՝		
Աւստրօ-Հունգարացի	90,820	98,076
Տանիմ. Նորվեկ. Շուէտ	21,402	23,494
Գերմանացի	14,418	17,885
Իտալացի	97,514	129,864
Ռուսաստանցի	63,267	63,003
Անգլիա-Սքովթլանտացի	6,930	6,476
Իռլանտացի	25,200	19,938
Եւրոպ. այլեւայլ երկիրք	19,345	24,328
Զանազաններ	3,807	5,867
Հանրագումար	341,703	388,931

Վերոյիշեալ գաղթականներէն 265,818ը այր և 123,113ը կին են և այս վերջինները ընդհանրապէս Իտալացի և Պոհեմիացի են: Կարդալ, գրել չի գիտցող գաղթականներուն Թիւն է 107,323:

Վ.ՐՈԵՐ

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

—Մաղէկներ, ու չուբը սպասներ: Լո՛ւ, բայց ես կը քաշուիմ սեղանէն:

—Նստէ՛ կ'ըսեմ, Պլան Մինօ: Կնոջ մը կը սպասեմ, այո՛, բայց տասը չափ ու քառ պիտի ըլլամ նա, երբ հետս ճաշես... սակայն պէտք է որ աղջիկներն մեկնիս:

—Սիրական Ժագս, չեմ գիտեր որ ի բաւու՞ք մը ունի՞մ ձեզի...

—Անճո՛ռ, հէ՞: Ինչո՞ւ եղանի չես խօսիր հետս: Մեր երիտասարդութիւնը միասին չանցուցի՞նք Լոտիրէա հրամանատարին հետ. իրարմէ գաղտնիք չէի՞նք պահեր:

—Իրաւունք ունիս, ծերո՛ւկս: Կը նստիմ: Բայց հրամանատարէն լուր կ'առնե՞ս:

—Գէշ լուր: Կը վախնամ որ իր կնոջ տարիքը առնելը իրեն համար գէշ ըլլայ:

—Ի՞նչ, Լոտիրէա՞ն:

—Ճուրջը պղտորութիւն մը, և ահա բոլոր իր աղէկ սովորութիւնները տակնուվրայ պիտի ըլլան:

—Աստուած իր հետ ըլլայ: Բայց անկարող ցինուոր մը ըլլալով կատարեալ Սկանտալ մը ըլլալէ ալ չէ՛ դադրիր:

—Ուրո՞ւ ես, Պլան Մինօ: Սիրոյ մէջ երջանիկ ենք միշտ, անանկ չէ՞:

—Այո՛. ըստեխք պէս: Մոսինք: Տօմինօին մէջ կը շարունակեմ կորսնցնել. Աստուած վկա՛յ բաղդ չունիմ ես:

—Կը զլարթաս ինքզինքդ:

—Ո՛չ, բարեկամս: Եթէ պատմութիւն մը ընեմ քեզ, որ նոյն իսկ քանի մը օր առաջ պատահեցաւ...

—Զիս գոհ պիտի Թողուս յաւիտենապէս: Վստահութեան նշան մըն ալ պիտի ըլլայ ասիկա:

—Ենթադրէ որ սպասած կինդ եկէր գայ... այն ատեն դուն ան'ա մեր շփոթութիւնը... խօսք մը կու տա'ս ինծի հարկաւ...

—Հարիւր խօսք, եթէ կ'ուզես: Միա՛յն չեմ վստահացներ քեզ որ աս պատմութիւնը մէջ մէկը դէթ բարի խօսք մը ըլլայ: Ամէնքն ալ հակասական բաներ:

—Աւելի՛ լաւ: Այն ատեն ընտրութիւն կ'ընեմ:

Ու Պլան Մինօ շարունակեց.

—Երեք օր առաջ Վերսայլ կ'երթայի: Ֆոնթենոյի մը ունեցայ երթալ տեսնելու պէտք: Վակոնին մէջ չորս հոգի կային. երկու պարոններ, որոնք վայելուչ կերպարանք մը ունէին և սիրուն կին մը: Ազնուա գաղափար ունեցայ այս վերջինին դիմացը նստելու կամ մանաւանդ [illegible] կը կարծեմ, իմ ըմբերանալութիւնս [illegible]: Այս պզտիկ քծինքներ [illegible]: Հրաշալի, էն փայլուն աչքերու հետ բիբ մը, [illegible] սակայն մը հեշտանք և քաղցրութիւն՝ իր ամենեն [illegible] շարժումներուն մէջ: Անհունօրէն գեղեցիկ դէմք կը հասարակէր մազմզմի մը վրայ: Իր ճաշակաւոր արդուզարդը, ճոխ ու ազնուական արդուզարդ մը [illegible]: Շուէտական լոյս ձեռնոցներու մէջ փակուած նրբին փափուկ մատուցներ: Առաջին անգամէն կարծեցի որ [illegible] կը գրեն իր կողքերը: Վերջէն համոզուեցայ որ բարձրավայելուչ ամէնէն [illegible]: Անցյանամ որ, երբ [illegible] աչք որ մարդն առաջ կը սքանչանայ: Ինչպէս կ'ըսէ ասոնը, վերջապէս փոյթ չունի...

—Ո՛չ ալ երկար, ընդմիջեց Ժագ: Բայց շարունակէ՛, ընկեր: Պատմութեանդ դիս կը հետաքրքրէ: Սակայն խօսելով նախկինս մէկ քանի կարճ [illegible] կը կենդանացնես, կը գիտեմ որ [illegible] ու սպասումս չի կշտացներ: Այո, այսպէս է՛ քանի մը [illegible] և [illegible] մը Հահենսի գիշեր:

Պլան Մինօ քիչ մը ըսնդիկն եւսը ըսաւ.

—Այդ երկու պարոններուն ներկայութեան, կնոջ հետ խօսիլս չէր գար: Բայց երբ Վէրսայլ հասանք, Թողուցի որ երկու անծանօթները երթան, և դէպ քով անցայ, որպէս զի այդ գեղեցիկ կնկան վար իջնելուն օգնեմ, ձեռքս [illegible] իրեն երկարելով: Իր մատներուն յամր ու [illegible] սեղմումէն զգացի որ յանդգնութիւնս կ'ախորժէր, և [illegible] երկարեցի այն ատեն: Բանից, մի'չա լաւու հաճելի մը մէջ նստած եմ և կառապանին հրամայ մը ըսի որ դէպ Սաթոփի անտառը տանի: Մեր շրջոթնէ թէ՛նէն լաւութեան մը հասնելու, լռութեան մը որ վայելչական մը ունէր: Ընկերուհիս վայելուչ [illegible]: Ինչպէս կ'ըսէ Պոլժակ, [illegible] և ալ երկնային [illegible] երկիր մը կը [illegible]:

—Ի՞նչ կը մտածես վրան, ըսաւ:

Պէտք ըսէի անշուշտ որ, ինչպէս սովորութիւն է, բարութեան [illegible]: Եւ ուրիշ ասոր պէս ոչինչ բաներ:

—Պատճառն ա՛յն է որ զօրաւոր բան մը կը զգայի քիչ մը առաջ, ձեզ դիտած ատենս, շարունակեց կոկորդի բեւեկնոտ հնչականութեամբ մը:

Այս պարզեութիւնը ինծի կասկածներ ներշնչեց:

Ինծի հասկցնել կ'ուզէր այդ կինը որ իր մեծ հօրերին կամ մանաւանդ իր մեւս սիրահարներէն մէկուն կը նմանէի: Մտերմական խօսք մը զոր ոչ մէկ կին կրնայ պարտել և որ բոլորովին անճանաչ է: Վասն զի [illegible] երեւակայութեան ուրիշ [illegible]: Բայց սակայն.—Ըսէ՛ք, ոչ մէկ ատեն հանդիպած էի մարդու մը որ այսպէս [illegible] մը Թողու վրաս: Գիտ ունեցայ, պատասխանեցի, այնքան որ մինչեւ կեանքիդ վերջը քեզի հետեւելու: [illegible] Հաւատացէք համբոյր մը տալ իր շրթունքին, այս միջնադարեան [illegible] վրայ: [illegible]

—Շ՛ու, չը՛ու, ըսաւ Ժագ. գոնէ մտածէ՛ որ անօթի եմ:

—Մէկ քանի ժամ ետքը, շարունակեց Պլան Մինօ, պանդոկի մը մէջ առանձնացած էինք միասին, պզտիկ գլուխ գլխի ընթրիք մը ետքը: Սրտիդ պէս կու գայ քեզի հիմա, չէ՞: Ինծի ալ: Ու հոգիս կ'արթննայ այդ անուշութեան, երբ կ'ըսէր թէ [illegible]: Ա՜հ, [illegible]

—Սո՛ւթ, հիմա ալ ասունքներո՞վ պիտի զբաղինք, [illegible] Ժագ [illegible], կոչուած բե՛ր: Ալ չեմ կրնար սպասել:

Կ-ջուին փեսաներուն մէկ կողմէն [illegible], Պլան Մինօ շարունակեց:

—Աստուծ կանուխ բաժնուեցանք, ու [illegible] ժամերուն հրաշալի [illegible]: Պատուական [illegible] Գիւտեներու [illegible] մէջ: Մէկը խօսք տուած էր ինծի որ նամակ մը պիտի գրէր, ես ալ [illegible] սիրահարուած կը սպասէի: Ժամը ութէն մեր գրեթ զանգակը հնչեց, և սպասաւորը [illegible] մը բերաւ: Այցետոմսին վրայ կը կարդացուէր. Գարլ Պէտար ու տակը. Նաւապետ [illegible]: Ասոնք բոլորովին անծանօթ էր ինծի, բայց [illegible] թող գայ:—Ներս մտնէ, ըսի:

Հասակով պարոն մը ներս մտաւ: Կանոնաւոր ու տոկուն դէմք մը: Ակնածութեամբ ողջունեց, [illegible] երկու [illegible].—Պարո՛ն, ըսաւ, երկու օր առաջ Վէրսայլ գացիք. չէ՞:—Այո՛, պարոն, ի՞նչ կայ որ:—Ներեցէ՛ք, [illegible] կին մը, որուն [illegible] վրայ [illegible] կը երեւէր, [illegible] մէկն էր, այնպէս չէ՞:—Ներողութիւն, պարո՛ն, ես [illegible] չեմ դրեր...—Եւ սակայն [illegible] անոր հետ երկար պտոյտ մը ըրիք, ու միասին ընթրեցիք:—Ա՜հ, կ'երթամ, պարոն: Եթէ ալ ըսելիք չունիս, կը [illegible] դուռը [illegible].—Աւելորդ [illegible] ըսաւ, [illegible] Գ. Գարլ Պէտար, [illegible]...

Հանդարտօրէն անմիջապէս իրեն պատասխանելու համար:— Աղէ՛կ պարոն, այն ատեն ձեր հրամանին պատրաստ եմ:

Դեռ ծովակալը հեգնականօրէն ժպտեցաւ.—Ձեր կեանքը չէ՛ որ ձենէ կ'ուզեմ, Պարոն, ըսաւ գիս դիտելով: Մի վախնաք: Ինչ [illegible] խնդիր մը համար մարդ չեն սպաններ: Տիկին Պէտար [illegible] է [illegible] մէջ [illegible] ամուսնական [illegible]: Կը զգամ որ, պարոն, հիւանդ կնոջ մը հետ էք ձեր գործը: Ուրեմն կ'ընէք որ տան մէջ ո՛չ սենեկապան, ո՛չ կառապան, ո՛չ ալ պարտիզպան կրնամ պահել: Իմ ամուսնալուծումս արգելելու համար, պատասխանատուներու հետ ունեցած ընտանութիւններէն աւելի զօրաւոր բան մը պէտք ունէի: Անոր կը հետեւէի, ու դուք հանդիպեցաք ինծի: Պէտք է որ օգնէք ինծի: Պիտի չըսեմ ձեզ [illegible], սակայն դուք [illegible] մարդ մըն էք, ազնուական մը, Պարոն, [illegible] մըն էք, կ'ըսեմ ասիկա համարձակութեամբ:—Ըրածը եղա՞ւ, [illegible]. Բայց ի՞նչ կը սպասէք ինծմէ:—Օրինական վկայութիւն մը, պարոն, երբ ձեզ վկայ ցոյց տամ դատաւորներուն մէջ: Ու [illegible] բարեւելը, Պ. Գարլ Պէտար մեկնեցաւ, գիս [illegible] Թողլով:

—Ահռելի սարսափելի բան մը [illegible] Ժագ: Այնչափ յուզուած պատմեցիր [illegible]:

—Ուրեմն աղուոր նորավէպ մըն է ասիկա, կրկնեց մեղմօրէն Պլան Մինօ:

—Նոր քննութիւն մը պէտք է: Կինեըը կը ճանչնամ ես:

—Միշտ քու բաղդդ բանած է, բարեկամ:

—Պատճառն այն է որ խեղճ Պլան Մինօս, ես քեզի պէս յաջողութիւն չեմ ունեցեր բաղդին կցորդն: Ցաւելով կ'ըսեմ ասիկա քեզի, բայց սա ալ չմոռնամ ըսելու որ ուրիշ արժանիքներ շատ ունիս: Միթէ ընկերուհիդ յայտնի խօսքերը անվստահութիւն մը չներշնչեցի՞ն: Անշուշտ, սիրելիս, բայց կրկնեմ չես:

—Շիտակ է, մտածեց տխրօրէն Պլան Մինօ:

—Առանց գլխիկոր ու առանց ճամբայ գիտնալու արկածախնդրութեան մէջ իյնալ չըլլար. յարեց Ժագ գինիով լեցուն մը պարպելով: Կոյրութիւնդ աշխարհի ամէնէն ողբալի կոյրութիւնն է: Վասն զի խեղճդ կը հարկադրէ քեզ որ խօսելու պարտաւորութիւն մը և զայն դաշնաւորելու զգեստը լմնցած է իրենց ունենաս: Ո՞ր կողմ որ դառնաս, դէմ գիծ մըն է ընելիքդ: Պատուաւոր մարդու մը կը մեղադրես օգնելու կամ թէ կը մտնես այն կինը՝ որ ինքզինքը քեզի նուիրած է: Բայց ի՞նչպէս մեղքնամ քեզ: Ինչուի՞ք անդուռն զո՛ւն քու ձեռքով պատրաստուեցար: Այդ Գարլ Պէտար տեղակալը արժանի է ամէն համակրանքի: Ցաւին մէջ պիտի իյնայ:

—Ա՜հ Աստուած իմ, հեծեց Պլան Մինօ Թոյլ մը ունելով:

Զանգակի ձայն մը լսուեցաւ.—Վերջապէս, ըսաւ Ժագ:

—Բարեկամ, ներողութի՛ւն, ուշանալուս համար:

Այս ձայնը յանկարծ Պլան Մինօի վրայ ազդեցութիւն մը բրաւ, և կանգ վրայ ինկաւ խեղճ մարդը: Նուաղած մարդը տեսնելով, ներս մտնող աղջիկը կարմնելով մինչեւ իր աչքերուն ճերմկցաւ: Բայց իր հաւասարակշռութիւնը չկորսնցուց:

—Մեռս բարով, սիրելի Ժագս, ըսաւ Պլան Մինօ:

Ժագ չզգաստացաւ, բայց բարեկամը մինչեւ դուռը առաջնորդելով, տեսաւ անոր դէմքին վրայ գիծերը:—Այդպէս կը ճանչնայի՞ք այս կինը, ըսաւ իր Պլան Մինօին:

—Անիկա՛ է, անիկա՛ է միշտ այս վերջինը:

Ու մեկնեցաւ, Ժագը աղչոհար ձըգելով: Դրան առջեւ երկու ծանօթ պարոններ նշմարեց, որոնք զայն կը հետամտէին, ու փողոցէն դառնալով ինքզինքը Պ. Գարլ Պէտարին դիմաց գտաւ: Իրեն կուգար:

—)(79)(—

ՖԻՒԼ ՄԱՐԻ

ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ՊՏՈՒՂԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԷՐՕՄԻ ՊԱՏԱՐԻՆ ԱՂՈՒՈՐ ԱՂՋԻԿԸ

ԺԳ

ՍԻՐՈՅ ՀԱՃՈՅՔԸ ՄԷԿ Վ"ՅՐԿԵԱՆ ՄԻԱՅՆ ԿԸ ՏԵՒԷ

Ու Ռէժին իր նուրբ դէմքը դարձնելով դէպ ի այն սենեակը, ուր ծնողքը հիւանդ պառկած էին, ըսաւ.

—Կը կարծե՞ս որ ներեն ինծի:

Ռօզ սկսաւ ջերմագին համբոյրներով ողողել քոյրը:

—Ա՜հ, բոլորովին կորսուած կը կարծէի քեզ... Աստուած իմ ո՜րքան երջանիկ եմ: Եթէ գիտնայիր...

Ակներեւ էր թէ Ռէժին չէր գիտեր իր անցուցած վտանգը: Խեղճ աղջիկը բոցին մէջէն անցած էր, առանց այրուածք մը ստանալու:

—Ա՜հ սիրելիս, ո՜րքան երջանիկ եմ ազատած ըլլալուդ համար:

Ինչո՞ւ համար այդքան երջանիկ կը Թուիս: Քեզ անանկ պիտի կարծէ թէ մեծ բարերարութիւն մը ունեցեր ես, յարեց Ռէժին միամտօրէն: Ի՞նչ բանէ կը վախնայիր ուրեմն:

—Քիչ մը առաջ կը հարցնէիր թէ մեր ծնողքը պիտի ներէի՞ն քեզի:

—Այո՛, միթէ պիտի ներե՞ն ու չզլանա՞ն զիս:

—Ապահով եմ թէ պիտի ներեն քեզի, բայց պայմանաւ մը...

—Օ՜հ ամէն բան կ'ընդունիմ, բաւ է որ մոռնան բոլոր եղածը...

—Պայմանաւ որ դուն ալ մոռնաս ամէն բան, սիրելիս:

—Ռօզ, ի՞նչ բան կ'ուզես որ մոռնամ, ըսաւ Ռէժին երկչոտութեամբ:

—Մոռնաս զայն ու ա՛լ ետ չսիրես: Այդ պայմանով, մեր հայրն ու մայրը քեզ պիտի ընդունին իրենց գիրկը:

—Այնպիսի բան մը կը պահանջես ինէ, զոր չեմ կրնար գործադրել: Կը սիրեմ զայն:

—Ռէժին այդ սէրը մեղապարտ է... Ռէժի՛ն, այդ մարդը սիրել, կը նշանակէ յանցանք մը գործել... Ռէժի՛ն, քոյրս, աղաչեմ քեզի...

—Չեմ կրնար Ռօզ... կը սիրեմ զայն:

Այսպէս շարէքը կործանեցին աւելի ծանր էր. Ռէժին Թէեւ անբիծ ու անմեղ, սակայն չէր դադրեր սիրելէ Ժանը: Միտքը անով զբաղած էր հաճախ. օրին մէկը նորէն խոյս պիտի տար, սիրահարին հետեւելու համար, և այս անգամ ա՛լ կորսուած էր բոլորովին:

Այդ գիշերը առանց միջադէպի անցաւ. երկու քոյր աչքերնին չգոցեցին բնաւ:

Ժէրօմ և Մարիան կը հանգչէին իրենց անկողիններուն մէջ: Երբ առաւօտ արթնցան, շատ աւելի կը զգային ինքզինքնին, գլուխնին ծանրացած: Բժիշկը յայտարարեց թէ վտանգը անցած էր և թէ քանի մը օրէն պիտի աղէկնային հիւանդները:

Անոնց յիշողութիւնը շփոթուած, չէին յիշեր անցեալին իրողութիւնները, ճանչնալ պիտի չկրնային զաւակները: Եւ Ռէժին դողդոջուն, անոնց սենեակը մտաւ, Ժէրօմ և Մարիան լաւ գիտցին զայն, առանց յանդիմանութեան մը կամ դառնացեալ խօսք մը ընելու: Իրենց մօրը վրայ ծիգ կ'ընէին, հասկնալու համար իրենց հիւանդութեան սկզբնապատճառը: Ժէրօմ աղէկն էլաւ ու Ռէժինին նայելով մըմնջեց.

—Զարմանալի բան է, այո՛ զարմանալի բան է...

Մարիան ալ կը ջանար իր յիշողութիւնը ամփոփել: Իսկ Ռէժին քովը կեցած՝ սաստիկ դողերու մատնուած էր:

—Մարիա՛ն, միթէ Ռէժինը տունէն չմեկնեցա՞ւ, յարեց Ժէրօմ:

—Այո՛:

—Երկար ճամբորդութեա՞ն մը համար:

—Այո՛, բայց չեմ գիտեր թէ ի՛նչ տեսակ ճամբորդութեան համար:

—Թերեւս երկար ատեն չկրցինք զինքը տեսնել:

—Այո՛, երկար ատեն, Թերեւս ընդ միշտ:

Տակաւ յիշողութիւնը կ'արթննար Ժէրօմի ու Մարիանի մէջ, որոնք արհաւիրքով նայուածք մը ուղղեցին Ռէժինի: Այս վերջինը ծնրադրած անոնց առջեւ, յուսահատական ձայնով մը կ'ըսէր.

—Ներողութի՛ւն, ներողութիւն:

—Որքա՜ն յանցաւո՛ր ես, ապերախտ աղջիկ:

Բայց այդ միջոցին, Ռօզ անոնց մօտ երթալով, մեղմիկ Ժէրօմի ականջին ի վար.

—Միայն անխոհեմութիւն գործած ըլլալուն համար յանցաւոր է... ամէն բան գիտեմ և ամէն ինչ պիտի պատմեմ ձեզի...

(Շարունակելի)

—Տղա՛ս, զգուշացիր ասկէ ետքը։ Բարեկամդ, Պ. Ժօզ Մուլին, քենէ աւելի մեր գործին կուգայ։

—Հէ՛ք Ժօզ. Հէնէպ Պլան Մէնօ։

Թարգմ. Մ. Ա. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Մահմուտ փաշայի ճամբը, Թիւ 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անոյշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաև Ֆոնտան և ուրիշ տեսակ շաքարներու նոր մթերք մը։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին։ Գիները չափաւոր են։ 56—104

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անգլիական բանակցութիւններ.— Առեւտրական դաշնադրութեանց վերաքննութիւնը. — Յարձակում անգլիական նաւի մը վրայ։

Շանկայ, 19 յունուար.— Լաւ ճամբու մէջ առաջ կը տարուին անգլիական պատուիրակներուն և Չինի մէջեւ կատարուած բանակցութիւնները՝ առեւտրական դաշնադրութեան վերաքննութեանը համար։ Շաբաթը երեք անգամ գումարումներ տեղի կ'ունենան։ Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրի մը նայելով, բանակցութեանց առարկայ պիտի ըլլան նաև կարգադրուելիք բոլոր խնդիրները, միանգամայն դաշնադրութեան վերաքննութիւնը այն տեսակ հիմ մը առաջ պիտի բերէ զոր հաւանօրէն պիտի ընդունին շահագրգռուող առեւտրական տէրութիւնները. Ասոնք ամէնէն կարեւոր խնդիրներն են.— Վաճառականներու ազատութիւնը և պաշտպանութիւնը, ազգային միաձեւ դրամի մը ընդունուիլը, մաքսային մթերանոցներու վերաբերեալ սահմանադրերու ընդարձակումը, օտար ազգերու ներածումը. անգլիական ապրանքներու ազատ շրջաբերութիւնը տէրութեան սահմաններուն մէջ, առեւտրական հաղորդակցութեան համար Չինու ներսերը բնակութիւն հաստատելու ազատութիւն. նաւարկելի գետերու բացումը, որոշուած մաքսերու փոխադրութեան մասին նոր դիւրութիւններ, բաց նաւահանգիստներու համար նոր եռեակ դի մը սահմանումը, որ ներքին մաքսի ենթակայ չըլլայ, Շանկայի խաւարատ արտածմանց համար բարեփոխումներ և գերազանց դատարանի մը հաստատումը՝ քաղաքային դատերու համար, Չինու ներսերուն նաւարկութեան վերաբերեալ կանոնադրութեանց բարեփոխում, բրիտանական դրամատէր ունեցող ընկերութեանց մասնակցող չինացի բաժնետէրերու պատասխանատուութեանց սահմանում, բրիտանական նաւերու և չինական նաւերու ապրանքներուն համար վճարուելիք տուրքերու մասին հաւասարութիւն. գաղտնի նաւահանգիստներուն միջեւ կատարուած վաճառականութեան համար ազատութիւն և ապահովութիւն, հանքերու և երկաթուղիներու վերաբերեալ կանոնագիրներու համար բարեփոխութիւն, հեռագրական ու թղթատարական գործառնութեանց ընդարձակում, ներքին մաքսի ջնջում, որուն պիտի յաջորդէ ազդական ակիզի վրայ տուրք մը. օտար վաճառականութեան համար նոր նաւահանգիստներու բացում, ընդհանուր առեւտուրի համար դիւրութիւն. Բանակցութեանց ամէնէն կարեւոր մասը կը կազմեն գետային նաւահանգիստներու միջեւ վաճառականութեան ազատութիւնը և ներքին մաքսերու ջնջումը, վասնզի ասոնք թէեւ շատ շահաւոր են Չինու համար, բայց հակառակ են Չինու կառավարական սկզբունքներուն։ Առժամեայ մաքսային սակացոյցը առանց արգելքի կը գործադրուի։

Հոնկ Քոնկ.— Քանթօնէն առնուած լուրերու նայելով, Չինացիները կը յայտարարեն թէ վերջերս անգլիական Նան Նինկ նաւուն վրայ հրացան պարպող չինական զինուորները աւազակներու վրայ կը յարձակէին այդ միջոցին, որոնցմէ առանձինները սպանուեր են։ Կ'ըսեն նաեւ թէ Չինական զինուորները դիպուածով կրակ բացեր են անգլիական նաւուն վրայ։ Եւրոպական շրջանակներուն մէջ չեն հաւատար չինական այդ մեկնումին։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Մերձեցում մը.— Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցը.— Առեւտրական համաձայնութիւն մը։

Վիեննա, 19 յունուար.—(Թայմզի հեռագիր).—Աւստրիոյ և Ռուսիոյ միջեւ անտեսական մերձեցումը Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցին մէկ հետեւանքն է։ Նոյն իսկ Աւստրիոյ մէջ այդ մերձեցումը նպաստաւոր ընդունելութիւն մը կը գտնէ գերման ժողովուրդին կողմէ։ Անցեալ շաբթու Ռուսիոյ ելմտական նախարարին և Պետերսպուրկի աւստրիական դեսպանին միջեւ կատարուած կարծիքի փոխանակութիւնները ցոյց կու տան թէ երկու երկիրները համաձայնելու մասին ժամանակ պիտի չկորսնցնեն։ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէ սապէս կը խօսի այդ մասին.—Ռուսիա պատրաստ է ու փափաքող առեւտրական քաղաքական մտերմական յարաբերութեան մտնելու Աւստրիոյ հետ. Նաեւ Աւստրիոյ հետ համաձայնելու առեւտրական դաշնադրութեան մասին։ Ռուսիոյ կառավարութիւնը, քանի մը զիջողութեանց փոխարէն, պատրաստ է դիւրութիւններ ընծայել Աւստրիոյ վաճառականութեան՝ Ռուսիոյ հետ։ Այնպէս կը երեւի թէ ամէնէն աւելի աւստրիական ճարտարարուեստութիւնը պիտի օգտուի այդ տեսակ կարգադրութենէ մը։

ՖՈՆ ՊԻՒԼՈՎ ԿՈՄՍԸ

Դժգոհութիւններ.— Գերման մամուլին քննադատութիւնը.— Նախարարապետին ընթացքը։

Պերլին, 19 յունուար.—(Թայմզի հեռագիր).— Կղերական, արմատական ու ընկերվարական լրագիրները միշտ դժգոհութիւն կը յայտնեն՝ Ռայխշթակին մէջ նախարարապետ ֆոն Պիւլով կոմսին վերջերս ունեցած ընթացքին համար։ Վոսիշէ Ցայթունկ մասնաւոր յօդուածով մը կը քննադատէ ֆոն Պիւլով կոմսը և կ'ըսէ թէ Քաբրիվի կոմսին, Հոհէնլոհէի կոմսին, Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայնի, վախճանեալ Պ. Միքելի և նոյն իսկ Պ. ֆոն Բէօթիխէրի նման պետական մարդերու հետ բաղդատութիւն մը անկարելի է ֆոն Պիւլով կոմսին համար։ Ֆրանքֆուրթէր Ցայթունկ կ'ըսէ թէ այն արհամարհական ձեւը որով ֆոն Պիւլով կոմսը նկատողութեան կ'առնէ քաղաքական խնդիրները, քիչ ատենէն ողբալի արդիւնքներ պիտի ունենայ, նոյն իսկ քանի մը անձերու կարծածէն շատ աւելի կանուխ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Ցեսսաներսոր խնդիրներ.—Անգլիա եւ գերմանիա.—Գահաճառին ուղերձը։

Լոնտոն, 19 յունուար.— Վաղը, երկուշաբթի, Անգլիոյ Ներկ. Ժողովին մէջ յիսուներկրորդ հարցումներ պիտի ըլլան։ Ասոնց մէկ քանին միջազգային կարեւորութիւն ունին։ Պ. Կէպսըն Պոուլըս պիտի հարցնէ արտաքին գործոց խորհրդականին թէ՝ կրնա՞յ տեղեկութիւն տալ 1899ին Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ կնքուած գաղտնի համաձայնութեան նպատակին ու հանգամանքին վրայ։ Այդ հարցումներուն պատասխանները տրուելէ վերջը, Ժողովը պիտի վիճաբանէ գահաճառին ուղերձին համար եղած զանազան առաջարկութիւններու վրայ։

ՏՈՔԹ. ՔՐԱՈՒՍԻ ԴԱՏԸ

Վճիռ.—Երկու տարուան բանտարկութիւն.— Դատապարտեալին բողոքը։

Լոնտոն, 18 յունուար.— Եօհաննէսպուրկի նախկին կուսակալ տոքթ. Քրաուսի դատը, այսօր, վերջացաւ, ամբաստանեալին երկու տարուան բանտարկութեան դատապարտուելովը։ Անոր դէմ եղած գլխաւոր ամբաստանութիւնը այն էր թէ յորդորած, քաջալերած, համոզած և համաձայնութեան փորձած է Քորնէլիուս Պրոքսմա անուն անձը՝ սպաննելու հարաւային Ափրիկէի դաշնակցութեան նախկին նախագահ Պ. Ֆորսթէրը։ Տոքթ. Քրաուսի փաստաբանը իր պաշտպանողականին մէջ ըսաւ թէ այդ ամբաստանութիւնը կարելի չէ որ նկատողութեան առնուի դատարանին կողմէ, վասն զի իր փոխանորդեալին կողմէ Քորնէլիուս Պրոքսմայի ուղղեալ նամակները բնաւ հասցէին չեն հասած, հետեւաբար սպաննութեան համար քաջալերութիւն մը կամ համաձայնում մը չի կրնար տեղի ունեցած ըլլալ։ Դատաւորը, այսօր, խրատեց ատեանի փաստաբանին, բայց կը դիտէր թէ փորձը որ ինքնին յանցանք մըն է, Վճիռը արձակելէն առաջ հարցուեցաւ տոքթ. Քրաուսի թէ ըսելիք մը ունի՞։ Դատապարտեալը սոսկ պատասխանեց.—Ես ոչ ոք դրդած եմ սպաննութիւն գործելու։ Այնպէս կը նկատեմ թէ Պ. Ֆորսթէր այն անձն է որուն արարքը ամէնէն աւելի նպաստած է այդ դժբախտ պատերազմը առաջ բերելու։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

Ճիզուիթներ կը հալածուին.—Ֆրանսացի Պենետիքթեանները եւ Պարէնցերկի իշխանուհին։

Լոնտոն, 18 յունուար.—Մանչէսթեր փաստաբան Պ. Հարփս Էվընս, այսօր, բողոքական դաշնակցութեան անդամներուն առջեւ, Մոլլարդի Թաղին ռամկական աղօթարանին դատաւորին խնդրեց գործադրել կաթողիկէութեան այն օրէնքը, որ Ճորճ Դ. թագաւորին օրով հրատարակուած է, և որուն համաձայն ճիզուիթներուն արգիլուած է Անգլիա բնակիլ։ Նաեւ թէ անոնց հետեւողները երկրէն պիտի արտաքսուին։ Դատաւորը պատասխանեց թէ պէտք է խորհի այդ մասին և թէ անհրաժեշտ բան մը չկայ։ Միւս կողմէ Ֆրանսացի այն Պենետիքթեանները՝ որոնք Հուայթ կղզին մէջ Սթանփըրսի արքայարանը կը բնակին առժամաբար, պաշտպանուած են Անգլիոյ մէջ իրենց եղած ընդունելութենէն։ Այդ կղերականները իրենց ուղեւորութեան միջոցին թէ՝ ուղեւորներու և թէ պաշտօնեաներու կողմէ մեծ համակրութեան առարկայ եղեր են։ Պենետիքթեանները Հուայթ կղզին հասնելէ քիչ վերջը Վիքթորիա թագուհիին ամէնէն կրտսեր աղջիկը՝ Պաթէնպէրկի իշխանուհին արքայական կառքով թէյ խմեր և բարեկամական առանձնակցեր է Ֆրանսացի կղերականներուն հետ՝ մտերմութեամբ և համակրութեամբ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՄԱՐՈՔ

Անգլիական պատուիրակութիւն մը.—Անգլիացիներուն շնորհակալութիւնները.—Առեւտրական շահեր։

Լոնտոն, 18 յունուար.—Մարոք դրկուելիք անգլիական պատուիրակութեան համար, որ երկուշաբթի ճամբայ պիտի ելլէ, հոս կ'ըսուի թէ քաղաքական որ և է նպատակ չունի։ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը այդ պատուիրակութեան խնդրոյ նպատակը հաղորդեց Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան։ Պատուիրակութիւնը պարտաւոր է շնորհակալութիւն յայտնել Մարոքի վեհապետին անցեալ տարի պատուիրակութիւն մը Անգլիա ղրկելուն, Մարոքի մէջ բրիտանական հպատակներու թիւը աւելցնելուն և Անգլիոյ առեւտրական շահերուն զարկ մը տուած ըլլալուն համար։ Անգլիոյ կառավարութիւնը կ'ըսէ թէ այդ է պատուիրակութեան նպատակը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Գերման դեսպանին յայտարարութիւնը.— Հայնրիխ իշխանին ուղեւորութիւնը.—Երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները։

Ուաշինկթըն 20 յունուար.—Գերմանիոյ դեսպան տոքթ. ֆոն Հոլլէպէն յայտարարեց թէ Գերմանիոյ կայսրը և ինք մեծ գոհունակութիւն կը զգան այն պատրաստութեան համար, որով Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը ու ժողովուրդը այդքան կը շահագրգռուին Հայնրիխ իշխանին այցելութեանը։ Դեսպանը կը կարծէ թէ գերման իշխանը ընդունելու մասին ամերիկեան կառավարութեան ու ժողովուրդին ըրած պատրաստութիւնները բարեբաստ հերքում մը կը կազմեն երբեմն տարածուած այն լուրերուն որոնց համաձայն իբրեւ թէ Մ. Նահանգաց մէջ թշնամական տրամադրութիւն մը կը տիրէ Գերմանիոյ մասին։ Պ. ֆոն Հոլլէպէն կը յաւելու թէ այդ զրպարտութեանց նպատակն է գժտութիւն ցանել երկու ազգերու միջեւ՝ իրարու հետ միացած այնքան կապերով, զորս Գերմանիա կ'ուզէ աւելի ամրապնդել։ Հայնրիխ իշխանին և ուրիշ բարձրաստիճան անձերու Մ. Նահանգները այցելելը պէտք է ապացոյց մը նկատել այն սերտ բարեկամութեան համար զոր Գերմանիոյ կայսրը կը տածէ Մ. Նահանգաց նախագահին ու ժողովուրդին նկատմամբ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Թրանսվալի մէջ.— Վհատութեան նշաններ.—Ճակատամարտ մը.— Շիբէրս հրացանի բռնուած.— Ազարակապան մը դատապարտուած.— Արտաքսումներ.— Հոլանտայի նախարարապետին հերքումը.— Կեդրոնացման բանակատեղերը.—Պ. Սէսիլ Ռօտս։

Բրեթորիա, 18 յունուար.—(Թայմզի հեռագիր).— Գրեթէ ամէն օր վհատութեան նոր նշաններ կ'երեւան Թրանսվալի արեւելեան կողմը գտնուող Պոէրներուն մէջ, վերջերս այդ տեղերէն բազմաթիւ Պոէրներ գերի բռնուած ըլլալուն հետեւանքով։ Քանի մը օր առաջ ազդարարագիր մը գտնուեցաւ, որով Լուի Պոթա զօրավարին կը խնդրուէր վերջացնել պատերազմը։ Քանի մը նշանաւոր անձեր ալ ստորագրած են այդ ազդարարագիրը, որուն հեղինակները կը յայտարարեն թէ այդ դիմումը անոր համար կ'ընեն որ իրենց կինը ու պզտիկ անօթութենէ մեռնելու վրայ են կեդրոնացման բանակատեղերուն մէջ։ Աւելի պէտք չէ հետեւցնել թէ այդ կողմերը բազմաթիւ անձնատուութիւն մը ժամանելու եղած ըլլայ։ Պատերազմին Պոէրները երկու դասակարգի կը պատկանին. նախ կան անհաշտները, և յետոյ այն Պոէրները որոնք կարելի եղածին չափ պատերազմէն զգուշանալով հանդերձ, չեն ուզեր պատերազմը աւարտելէն առաջ անձնատուր ըլլալ։ Անգլիացիները ամէնէն աւելի պէտք ունին բազմաթիւ ձիերու և 2500ի չափ զինուորներու, որոնց կէսը գիշերները պիտի գործեն, վասն զի իւրաքանչիւր զինուոր շաբաթը երեք գիշերէն աւելի չի կրնար ճամբայ երթալ։ Թրանսվալի արեւելեան կողմը վեց շաբաթէ ի վեր եօթը հարիւրէ աւելի Պոէրներ գերի բռնուած են։

Քիմպըրլի.— Կը ծանուցուի թէ Կրի քուանթիի մօտ ճակատամարտ մը կատարուեր է պոէրական խումբի մը և Սթ Օպիլի անգլիական զօրագունդին միջեւ։ Անգլիացիներէն հուսար հարիւրապետ մը ու չորս զինուորներ սպաննուեր և հինգ զինուորներ ալ ծանրապէս վիրաւորուեր են։ Պոէրներուն դիրքը գրաւուեր է։ Պոէրներուն կորուստը խիստ շատ է։

Կրաֆ-Ռէյնէթ.—Շիբէրս պոէր հրամանատարը, երէկ, եկեղեցիին հրապարակը տարուեցաւ։ Կարդացուեցաւ մահուան վճիռը՝ զոր վաւերացուցած էր Լորտ Քիչնէր։ Շիբէրս հրամանատարը, այսօր, կէս օրէն երեք ժամ վերջը, հրացանի բռնուեցաւ։

—Քրիւգէրինկ պոէր հրամանատարին դատը յառաջիկայ շաբթու պիտի սկսի։

Ուոռչեսթր.— Ազարակապան մը մէկ ամսուան բանտարկութեան և 5000 ֆր.ի տուգանքի դատապարտուեցաւ, վասն զի Անգլիացիներուն իմաց տուած չէր թէ մօտերը Պոէրներ կը գտնուին։

Բրեթորիա.—Նոր ցուցակ մը հրատարակուեցաւ որ կը պարունակէ քանի մը պոէր պետերու անունները, որոնք մինչեւ սեպտ. 15 հնազանդութիւն յայտնած չըլլալուն համար, ցկեանս վտարման դատապարտուած են։

Լոնտոն, 20 յունուար.—Թայմզ հեռագիր մը ստացաւ Հոլլանտայի նախարարապետ տոքթ. Քույփէրէն՝ է մասին Ռուիթէրի յունուար 16 թուական մէկ հեռագրին, որով նոյն գործակալութեան թղթակիցը կը ծանուցանէր թէ տոքթ. Քույփէր, Պրիւսէլի մէջ պոէր պատուիրակներուն հետ տեսակցելէ ետքը, Լոնտոն գացեր է Օսթէնտի ճամբով։ Ահաւասիկ Հոլլանտայի նախարարապետին հեռագիրը.

«Կը գովեմ Պրիւսէլի Թղթակցին երեւակայելու կարողութիւնը։ Հաճեցէք ըսել ընթերցողներուն թէ Օսթէնտ չգացի, թէ պոէր պատուիրակներուն հետ որ և է խորհրդակցութիւն չունեցայ և թէ պիտի չկրնայի զանոնք համոզել հաշտութեան պայմանները խմբագրելու, քանի որ գիտէի թէ անոնց յանձնարարագիրները այդ տեսակ բան մը չեն պարունակեր»։

—Նախարարութեան կուսակցութեան հակառակորդ լրագիրները ու միջնորդները կը գովեն Պ. Չէմպըրլէնը, կեդրոնացման բանակատեղերուն համար կազմած Տեղեկագրի մը հրատարակութեանը առթիւ։ Մահերու թիւը աւելցած միջոցին գաղթային նախարարը համաձայնութիւն գոյացուց պատերազմական նախարարին հետ՝ կեդրոնացման բանակատեղերուն հոգը ստանձնելու համար։ Այդ նոր կարգադրութեամբ ինչպէս կ'ըսէ [illegible], անոնց վիճակը քիչ մը բարւոքեցաւ։ Այդ մասին, սակայն, գաղթային նախարարէն աւելի Տիկին Չէմպըրլէն գովեստի արժանի է։ Տիկին Չէմպըրլէն ամերիկացի է. եղբայրը Ուաշինկթընի պատերազմական նախարարութեան գերագոյն աստիճանին մէջ գտնուող էր։ Տիկին Չէմպըրլէն նշանաւոր կին մըն է՝ սրտի մեծ ազնուութեամբ։ Նախագահն է ընկերակցութեան մը որ հիւանդապահ կիներ կը ղրկէ Անգլիոյ գաղթավայրերը։ Բոլոր այն նախաձեռնութեանը արդիւնքն է կիներէ կազմուած այն յանձնաժողովը որ հարաւային Ափրիկէ ղրկուեցաւ, կեդրոնացման բանակատեղերու մասին քննութիւն կատարելու։ Այդ բանակատեղերու մասին գրուածները կարդալով իր կնոջական սիրտը շփոթեցաւ և բոլոր ազդեցութիւնը գործածեց կացութիւնը բարւոքելու։

—Պ. Սէսիլ Ռօտս, այս իրիկուն, հարաւային Ափրիկէ կ'ուղեւորի ուր շատ պիտի չկենայ, Թագադրութեան հանդէսներուն առթիւ հաւանական է որ Անգլիա դառնայ և անկէ նորէն հարաւային Ափրիկէ ուղեւորի։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ջրանցքին յանձնաժողովին տեղեկագիրը.—Բանամա եւ Նիքարակուա.—Շոգենաւային ընկերութեանց նոր սէնտիքա մը։

Ուաշինկթընէն հասած տեղեկութիւններու համաձայն, ջրանցքի յանձնաժողովին յաւելուածական տեղեկագիրը, որ անցեալ շաբաթ նախագահ Ռուզվէլթի ներկայացուեցաւ, Բանամայի ջրանցքին նպաստաւոր է։ Այդ ընդարձակ տեղեկագրին մէջ, խնդրին ամէն կողմերը քննուած են։ Կը հաստատէ թէ Բանամայի ընկերութեան վաճառման առաջարկը հաստատուն է. նաեւ գիտել կու տայ թէ երբ յանձնաժողովը իր առաջին տեղեկագրին մէջ ի նպաստ Նիքարակուայի կարծիք յայտնած էր, Բանամայի ընկերութիւնը վաճառման որ և է առաջարկ չէր ըրած տակաւին։ Ետքը, կացութիւնը բոլորովին փոխուեցաւ, վաճառման խնդրին եղող ամէն բան առաջարկը ամփոփուեցաւ։ Գալով Բանամայի երկաթուղիի ընկերութեան հոլովուր բաժնետուղթերուն, որոնք Ամերիկացիներու ձեռքը կը գտնուին, անոնցմէ գնումի մը պէտք չկայ. զանոնք գնելու համար։ Ջրանցքի յանձնաժողովի տեղեկագիրը Ծերակոյտին մատուցուելով այս օրերս, հրատարակութեան պիտի տրուի։ Այն ատեն պիտի հասկցուի թէ յանձնաժողովը ո՛ր ատեն նպաստաւոր կարծիք կը յայտնէ Բանամայի ջրանցքին համար։ Ոմանք կ'ըսեն թէ միաձայնութեամբ տրուեր է այդ որոշումը, ուրիշներ ալ կ'ըսեն թէ պարզ մեծամասնութիւն մը գոյացեր է և թէ փոքրամասնութիւն մըն ալ ուրիշ տեղեկագիր մը պատրաստած է, ի նպաստ Նիքարակուայի։ Անդրցամաքային երկաթուղիի մեծ ընկերութեանց բռնած ընթացքը ջրանցքի խնդրին նկատմամբ, ինչպէս նաեւ հանրապետականներու ձայները, այս աթեւ պատշաճ մը ձգելու համար հանրապետական կուսակցութեան մէջ, կրնան յետաձգել „Ջրանցքի օրինագծին քուէարկումը մինչեւ յառաջիկայ նստաշրջանը։ Բանամայի ջրանցքին համար առաւելութիւն մը պիտի ըլլայ, որովհետեւ թէ՝ ժամանակ պիտի շահի և թէ հանրային կարծիքին ուղղութիւնը պիտի փոխէ, որ ազգային զգացումի ու արժանապատուութեան խնդրով առաջնորդուած, Նիքարակուայի կուսակից է։

—Հակառակ Պ. Պ. Բիէրբոնդ Մորկընի գործակալներուն և անդրոտլանտեան նաւագնացութեան շոգենաւային մեծ ընկերութեանց հերքումներուն, ի մօտոյ պիտի ձուլուին Ամերիկեան Լայն, Ռէտ Սթար, Ուայթ Սթար, Բրինսէս, Հոլլանտ Ամերիքա, Ամերիքա, Անքոր, Էլլըն և Լէյլանտ Ընկերութիւնները, կազմելով ընդարձակ սէնտիքա մը, երկուքուկէս միլիոն ֆր. դրամագլխով։ Այս միացման նպատակն է փոխադրութեանց սակերու մասին եղած մրցման առաջքը առնել, որպէս զի ո՛չ աւելի չզիջուին։ Առայժմ, գերմանական եւ Ֆրանսական ընկերութիւնները չեն մասնակցիր այս սէնտիքային, բայց ի վերջոյ անոնք ալ պիտի միանան։

ՎԱՏԻԿԱՆ

Նոր յանձնաժողով մը Ս. Գիրքը քննելու համար.— Մեկնիչներու երկու դպրոցներ.— Աստուածաշունչը աստուածային ներշնչումո՛վ գրուած է ամբողջովին։

Պապը յանձնաժողով մը անուանեց, բաղկացած Բարոչչի, Վիվես և Սէնեա կարտինալներէն, որ պաշտօն պիտի ունենայ քննելու և վճիռ արձակելու այն ամէն խնդիրներուն վրայ, որոնք առնչութիւն ունին աստուածաշնչական ուսումնասիրութեանց հետ։ Ատենէ մը ի վեր, զանազան ձգտումներ երեւան ելած են կաթոլիկութեան ծոցին մէջ, Ս. Գիրքը մեկնելու մասին։ Ֆրանսայի կաթոլիկներուն միջեւ այս մասին ծագած կարծիքի տարաձայնութիւնները շատ բուռն են այս պահուս։ Մեկնիչներու դպրոց մը, որուն ամէնէն յափշտակ ու հեղինակաւոր ներկայացուցիչն էր մոնսինեոր Հիւլսթ, այսօր վախճանեալ, կը պնդէր թէ աստուածային ներշնչման հանգամանք պէտք է տալ Աստուածաշունչի այն հատուածներուն միայն, որոնք ուղղակի բարոյական ու կրօնքի վրայ կը խօսին։ Սակայն Ս. Գիրքին պատմական մասը, միւս գիրքերուն նման, կրնան պարունակել պատմական, երկրաբանական և ուրիշ սխալներ։ Պապին կողմէ կազմուած կարտինալական յանձնաժողովին գործը պիտի ըլլայ ճշդել Ս. Գիրքին աստուածային ներշնչման ձեւն ու ընդարձակութիւնը, և այսպէս իրարու հետ հաշտեցնել կաթոլիկները իրարմէ բաժնող երկու հակընդդէմ դպրոցներ, որոնցմէ մէկը կը պնդէ թէ աստուածային ներշնչումը ամբողջ Ս. Գիրքին մէջ տարածուած է, իսկ միւսը մի միայն կարգ մը հատուածներու կը վերագրէ այդ աստուածային հանգամանքը։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Նովոյէ» ու ռուսաճաբոնական դաշնակցութիւն մը.—Պառոն Քէթէլէրի յիշատակարանը.—Սաստիկ երկրաշարժ Մեքսիքայի մէջ։

Նովոյէ Վրէմիա յօդուած մը հրատարակելով, կը յառաջադրէ Ռուսիոյ և Ճաբոնի միջեւ դաշնակցութիւն մը կնքելու գաղափարը, իբր միակ միջոց հակակշիռ մը գոյացնելու համար Չինու մէջ Գերմանիոյ և Անգլիոյ դէմ, և քաղաքականութեան համար ապահովութիւն տալու համար Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ, ինչպէս ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութիւնը կ'երաշխաւորէ Եւրոպայի քաղաքական հաւասարակշռութիւնը։ Ռուսաճաբոնական առեւտրական դաշնագիր մը, որ անտարակոյս օգտակար պիտի ըլլայ Ռուսիոյ և Ճաբոնի շահերուն, կրնայ նախերգանքը ըլլալ այդ դաշնակցութեան։

—Գերմանիոյ կայսրը վաւերացուց այն ծրագիրը, որով Միւնսթէրի մէջ յիշատակարան մը պիտի կանգնուի ի յիշատակ Բէքինի մէջ Չինացիներէն սպաննուած գերման դեսպան Պառոն ֆոն Քէթթէլէրի։

—Ինչպէս հեռագիրը ծանոյց, երկրաշարժի բուռն ցնցումներ զգացուեր են Մեքսիքայի այլեւայլ կողմերը։ Ամէնէն աւելի զօրաւոր ցնցումներ պատահեր են Չիլբանսինկօ անուն փոքր քաղաքին մէջ, որ 5000 բնակիչ ունի։ Առաջին տեղեկագիրներու համաձայն, մեռեալներու թիւը 200ի և վիրաւորներու թիւը 300ի կը հասնէր։ Բայց վերջին լուրերու նայելով ութը հոգի մեռեր են և հինգ հոգի ալ վիրաւորուեր են, որոնց մէջ կը գտնուի նաեւ քաղաքին „կառավարիչը„։ Ցնցումները կրկնուեր են քանիցս։ Միքսիքօ քաղաքին մէջ ալ շէնքերը վնասուած են։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Հրատարակուեցաւ Ազգ. Հիւանդանոցի 1902 տարւոյ ընդարձակ օրացոյցը, բոլորովին նոր և ճոխագոյն պարունակութեամբ։

Հոգաբարձութիւնս Նախորդ երկու տարիներու Ընդարձակ օրացոյցներուն Հայ հասարակութենէն գտած ընդունելութենէն քաջալերուած, ամէն ջանք ի գործ դրուած է աւելի օգտակար և շահեկան ընծայել զայն, հետեւեալ բովանդակութեամբ.—

Տօմարի բաժնին մէջ օրացոյցի սովորական մասէն զատ նշանակուած են անուններու տօնախմբութեանց օրերը։

Զանազան գիտելիքներու բաժնին մէջ կան Տօմարական. Տիեզերագրական. Ազգագրական, Պատմական, Աշխարհագրական, Երկրագործական, Ջերմաչափական, Տնտեսագիտական և դրական զանազան տեղեկութիւններ պատկերներով և քարտէսներով ճոխացեալ, ինչպէս նաեւ Հայ նուիրապետութեանց պատմութիւնն ու Երկաթուղիի, Հեռագրի, Թղթատարի, Բարաթի են. սակացոյցները և այն ամէնը որոնք գործի մարդոց համար շատ կարեւոր են։

Վիճակագրական մասը կը պարունակէ Կայսերական Աւագանիին, Նախարարաց, Օտար տէրութեանց քով գտնուող Դեսպանաց, Կուսակալաց, Թուրքիոյ օտար Դեսպանաց, Հայ աստիճանաւորաց, Հայ Եպիսկոպոսաց Գաւառական առաջնորդաց Ազգ. պաշտօնական մարմնոց, Հայ վարժարանաց, Օտար հասարակութեանց հոգեւոր պետերուն ցուցակները են.։

Կը յուսանք թէ բարեսէր Ազգայինք գնահատելով 560 երեսներէ բաղկացեալ սոյն ստուար աշխատութիւնը, պիտի հաճին մէյմէկ օրինակ գնել անկէ. որ դարձեալ 10 ղրուշի կը վաճառուի թէ՛ Հիւանդանոցիս Գրասենեակը և թէ՛ բոլոր գրավաճառաց քով, ի նպաստ Ազգ. Հաստատութեանս։

(ԿՑիէ)

ԳՈՆԵԱ-ՊԱՂՏԱՏ-ՊԱՍՐԱ

ՆՈՐ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Անցեալ հինգշաբթի կայս. Իրատէ մը վաւերացուց պայմանադրութիւն մը, որ կնքուած է մէկ կողմէ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարար Զիհնի փաշայի և միւս կողմէ Անատոլըի երկաթուղիներուն Օսմանեան Ընկերութեան նախագահ Տօքթ. Զանտէրի ու փոխ նախագահ Պ. Հիւկընէնի միջեւ՝ Գոնիայէն մինչեւ Պաղտատ ու Պասրա երկաթուղիի մը շինութեան ու շահագործման համար։ Կայս. Իրատէն կ'արտօնէ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարը ստորագրել այդ պայմանադրութիւնը։

Այդ գիծը Փոքր Ասիոյ երկաթուղիի գիծերը պիտի միացնէ տէրութեան ամէնէն հեռաւոր նահանգներուն՝ Պաղտատէն ու Պասրայէն անցնելով և Պարսից ծոցին յանգելով, որով Վոսփորը ուղղակի հաղորդակցութեան մէջ պիտի ըլլայ Հնդկական Ովկիանոսին հետ։ Անատոլըի երկաթուղիի գիծին վերջին կէտէն՝ Գոնիայէն պիտի սկսի և Գարամանիի բարձրավանդակը անցնելով, որուն համար բազմաթիւ ու դժուարին շինութիւններ պիտի կատարուին, և Տաւրոսի լեռնաշղթային անցնելէ ետքը, բարեբեր դաշտեր մտնելով պիտի իջնէ Ատանա, ուրկէ երկաթուղիի գիծ մը կայ մինչեւ Մերսին։ Ատանայէն գիծ ի հիւսիսային արեւելք պիտի երկարի՝ անկէ Ճէյհանի հովիտը պիտի երթայ և յետոյ Կաւուր-Տաղը պիտի անցնի՝ Պաղչէի կիրճէն մտնելով. ապա խորաւոր տեղերէ դէպ ի հարաւային արեւելք պիտի երկարի, Գազանէն, Քիլիսէն ու Թէլ էլ Հապիշէն անցնելով։ Ասկէ 60 քիլոմեթրի ճիւղ մը պիտի շինուի մինչեւ Հալէպ. յետոյ գիծը պիտի երկարի դէպ ի արեւելք։ Եփրատ գետը պիտի անցնի։ Պիրէճիկի հարաւային կողմէն քսան քիլոմեթր հեռուն գտնուած տեղէ մը։ Ետքը Էօրֆա անուն հին ծանօթ քաղաքի մը ամենակայքէն և Հարրանէն, Րէսուլայնէն և Նուսէպինէն անցնելով դէպ հարաւային արեւելք պիտի ուղղուի, Մուսուլ երթալու համար։ Այդ կէտէն, կայս. կառավարութեան ու Ընկերութեան միջեւ յետոյ գոյանալիք համաձայնութեամբ մը ճիւղ մը պիտի շինուի մինչեւ Ուրֆա (Եդեսիա)։ Մեծ գիծը Մուսուլէն մեկնելով Տիգրիսի աջ եզերքէն պիտի երթայ դէպ ի հարաւ, անցնելով Թէքրիթէն ու Սամիրէէն. ասկէ մինչեւ Խանքին՝ պարսկական սահմանագլխէն մօտ՝ ճիւղ մը ալ վերջը Պաղտատ պիտի հասնի։ Ետքը երկաթուղիի գիծը Տիգրիս գետը անցնելէ ետքը, Քէրպէլա ու Նէճէֆ պիտի հասնի, ուր, ինչպէս յայտնի է, ամէն տարի Պարսկաստանէն հազարաւոր ուխտաւորներ կ'երթան։ Գիծը ապա Զուպէյրէն անցնելով պիտի ուղղուի վերջին կէտը՝ Պասրա։ Միւս կողմէ Զուպէյրէն ուրիշ ճիւղ մը պիտի շինուի դէպ ի ծոցը, յետոյ որոշուելիք որոշման մը համաձայն։ Այս է համառօտակի անցնելիք տեղերը երկաթուղիի այն մեծ գիծին, որուն ընդհանուր երկայնութիւնն է երկու հազար հինգ հարիւր քիլոմեթր։ Մենաշնորհի պայմանաժամն է 99 տարի՝ կայս. Ֆէրմանին թուականէն սկսելով։ Հայտար Փաշա Իզմիթ-Էսկիշէհիր Գոնիայի գիծերուն մենաշնորհն ալ նոյն տեւողութիւնը պիտի ունենայ։ Գոնիայէն անդին Պաղտատ-Պասրայի գիծը իւրաքանչիւր երկու հարիւր քիլոմեթրնոց մասերու բաժնուած է։ Առաջին մասին վերջնական յատակագիծերը տասնըութ ամսուան մէջ պիտի ներկայացուին կայս. կառավարութեան վաւերացման՝ Ֆէրմանին թուականէն սկսելով։ Շինութիւնները պիտի սկսին յատակագիծերուն վաւերացումէն երեք ամիս վերջը։ Ամբողջ գիծը պիտի շինուի ութ տարիէն։ Երկաթուղիի գիծը սովորական լայնութեամբ պիտի ըլլայ և շինութիւնները մէկ գիծի համար պիտի կատարուին, բայց զոյգ գիծի հաստատման հողերով գետիններ պիտի գնուին։ Արագընթաց կառախումբեր պիտի երթեւեկեն և Կ. Պոլսէն մինչեւ Պաղտատ կարելի պիտի ըլլայ յիսունըհինգ ժամէն երթալ։ Այդ նպատակով կայս. կառավարութիւնը տարեկան 360,000 ֆր.ի հաշուով ընդամէնը ութ միլիոն ֆր. պիտի հատուցանէ Ընկերութեան։ Ընկերութիւնը պիտի նորոգէ Հայտար Փաշա Գոնիայի գիծը, որպէսզի արագընթաց կառախումբերու երթեւեկութեան կարենան դիմանալ։ Առաջին տասը տարիներուն մէջ կառախումբերու արագութիւնը ժամը 45 քիլոմեթրէն պակաս պիտի չըլլայ. ճեպընթաց կառախումբեր ալ պիտի երթեւեկեն։ Ապագային կառախումբերուն արագութիւնը ժամը 75 քիլոմեթրէ պիտի բարձրանայ, որով կարելի պիտի ըլլայ Կ. Պոլսէն Պաղտատ երթալ երեսունեօթը ժամէն։ Զինուորական փոխադրութեանց համար զինուորական կայաններ պիտի շինուին և այդ փոխադրութիւնները զեղչեալ գինով պիտի կատարուին։ Թղթատարի և գաղթականներու փոխադրութեան համար ալ թեթեւ ու օգտակար պայմաններ որոշուած են։

Անատոլըի երկաթուղիի Ընկերութեան հիմնական բաժնետէրերը կատարելապէս կը վայելեն իրենց բոլոր իրաւունքները, և բոլորովին անջատ պիտի ըլլան Պաղտատի գիծին շինութեան մասնակցող բաժնետէրերէն։ Առաջնուն բաժնետէրերը իրենց հաւանութեամբը միայն պիտի մասնակցին այդ նոր ձեռնարկին։ Ընկերութիւնը պիտի կրնայ գիծին անցնելից տեղերուն երկու կողմը 20 քիլոմէթր տարածութեան մը վրայ հանքեր շահագործել. Նաև կղմինտրի ու աղիւսի գործարաններ հաստատել ու շահագործել։ Ընկերութիւնը նախամեծարութեան իրաւունք պիտի ունենայ՝ Մարաշ, Այնթապ, Պիրէճիկ, Մարտին, Էրպիլ, Տելլ ու Հէյթ շինուելիք ճիւղերուն համար։ Ընկերութիւնը զերծ պիտի ըլլայ մաքսէ, ներքին տուրքերէ ու դրոշմաթուղթէ. Նաև յանձն առած է տարեկան վեց հարիւր ոսկի վճարել Համազգային Անկելանոցին։

Աւելորդ է երկարօրէն խօսիլ Պէհեսնի-Պաղտատ-Պասրայի երկաթուղիի գիծին ընծայելիք մեծամեծ օգուտներուն վըրայ թէ՛ տէրութեան և թէ անցնելիք տեղերու բնակիչներուն։ Էնկիւրիի գիծին փորձը ցոյց կուտայ թէ լաւ շինուած և խոհականութեամբ մատակարարուած երկաթուղիի գիծերը, ինչպէս կ'ըսեն արգ. Զանտէր ու Պ. Հիւկնէն, հարստութեան մեծ աղբիւր մը կը կազմեն անցած տեղերուն համար։ Աշխատութիւններ կը հայթայթեն բազմաթիւ անձերու, երկրին բերքերուն սպառումը կ'ապահովցնեն, նոր շահաստաններ կ'ընծայեն, աշխարհի վաճառականութեան հրապարակը կըբանան անոնց առջեւ, երկրագործութիւնը կը զարգանայ, հանքերը ու անտառները մեծապէս կ'օգտուին, հողերուն արժէքները կը բարձրանան, առեւտրական յարաբերութիւնները նոր զարկ մը կը ստանան, տէրութեան հասոյթները կ'աւելնան և այլն և այլն։ Վերջապէս ամէն կողմէ անհուն երախտագիտութեան ձայներ կը բարձրանան դէպ ի Վեհ. Սուլթանը, որ Իր բարձր իմաստութեամբը և հեռատեսութեամբը ամենէն մեծ գոհացումներն իսկ կը կատարէ։ Իր ընդարձակ, գեղեցիկ ու բարեբեր երկիրները օժտելու երկաթուղիներով և Իրեն միակ նպատակ ունի Իր հպատակներուն երջանկութիւնը ու բարգաւաճումը։ Այս նոր գիծին շինութեամբը օսմ. երկիրներու բոլոր երկաթուղիներու գիծերուն երկայնութիւնը պիտի հասնի 5300 քիլոմէթրի։

ՀՐԱՇԱԼԻ ՀԱՆՔԱՑԻ ՆՋՈՒՐ

ԱՆՏՐԱՍ ԿՂԶԻՐՆ (ՍԱՐԻՑԱ)
Սեփականութիւն ԼԷՈՆԻՏԱՍ Ա. ՌԱՍԻՍ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
Ղալաթիա, Թօբալմա փող., Կէօմիւշ խան Նօ 1

Այս հանքային ջուրը որ քիչ ժամանակուան մէջ մեծ համբաւ հանած է ո՛չ միայն Յունաստանի, այլեւ ամբողջ Եւրոպայի ու նոյն իսկ Ափրիկէի մէջ, ժամանակէ մը ի վեր ընդունելութիւն գտած է նաև Թուրքիոյ մէջ, իր առողջապահական ընտիր յատկութեանց պատճառաւ։ Յունաստանի և Բարիզի մէջ պաշտօնապէս կատարուած քիմիական տարրալուծումները հաստատած են թէ իր մէջ գտնուած առողջապահական նիւթերը հրաշալի կերպով կը նպաստեն ստամոքսի ու ծննդական գործարանաց հիւանդութեանց բուժման։ Այս յատկութեանց համար է որ ամէնուս կը յանձնարարենք այս հանքային ջուրը, որ սեղանի սքանչելի ըմպելիք մը տեղ ալ կրնայ ծառայել։ Մէկ տամճանային գին 4 30 ղրուշ։ 20—36

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Միւշիրութեան աստիճան տրուեցաւ Միջերկրականի նաւաբաժնին ընդհանուր հրամանատար Հասան Րամի փաշայի և ընդհանուր սպայակոյտի նախագահութեան փոխանորդի օգնական Էօմէր Րիւշտի փաշայի։

—Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Թաղապետութեան Ա. շրջանակին հաշուակալ Ֆէվզի էֆ.ի, քաղաքապետութեան թարգմանիչ Թէվֆիք էֆ.ի և առողջապահական վարչութեան առաջին քարտուղար Թալաթ էֆ.ի։ Սանիէի աստիճան՝ Ճէնովայի օսմ. ընդհանուր հիւպատոս Րուսուլ էֆ.ի։

—Պուլկարիոյ գոմիսէր անուանուեցաւ Ուաշինկթընի օսմ. նախորդ դեսպան Ֆէրրուխ պէյ։

—Ճէպէլը Պէրէքէթի (Ատանա) կառավարիչ անուանուեցաւ Տուրաճի կառավարիչ Թէվֆիք փաշա, որուն յաջորդեց Ճէպէլը Պէրէքէթի կառավարիչ Հիւսնի պէյ։

—Կրթական նախարարութեան քննիչ ժողովին անդամ անուանուեցաւ Արշիփեղագոսի կղզիներու նահանգին օտարազգի յարաբերութեանց նախորդ տեսուչ Եասէֆ էֆ., որ թղթատարատան հասնելիք գիրքերը և այլն ալ պիտի քննէ։

—Գնդապետութեան աստիճան տրուեցաւ կայս. թիկնապահ դեր գնդապետ Ֆուատ պէյի, որդի պետական Խորհուրդին նախագահ Սայիտ փաշայի։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ քաղաքապետութեան ընդհանուր քննիչ Օսման էֆ.ի։

ՄԱՎՐՈԳԷՆԻ ՓԱՇԱՅԻ ՄԱՀԸ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով բժշկապետ Մավրոգէնի փաշայի մահը, բարեհաճեցաւ կայս. թիկնապահ մը միջոցաւ ցաւակցութիւն յայտնել տալ անոր ընտանիքին։ Նաև հանգուցեալին անդրանիկ որդին՝ պետական Խորհուրդին անդամ Ալէքսանդր պէյ Մավրոգէնին կայս. պալատ հրաւիրելով, բարեհաճեցաւ առաջին քարտուղար Թահսին պէյի միջոցաւ Իր ցաւակցութիւնները յայտնել տալ անոր, յայտարարելով միանգամայն թէ Ն. Վեհափառութիւնը պիտի չմոռնայ հանգուցեալ Մավրոգէնի փաշայի մատուցած հաւատարմական ծառայութիւնները։ Յուղարկաւորութեան ծախքը կայս. մասնաւոր Արկղէն պիտի հատուցուի։ Յուղարկաւորութիւնը այսօր կը կատարուի Բերայի մէջ։ Մարմինը Թարապիա փոխադրուելով տեղւոյն եկեղեցիին մէջ պիտի ամփոփուի։ Յունաց Ս. Պատրիարքը պիտի նախագահէ արարողութեանց։ Պատրիարքարանի բոլոր ժողովականները ներկայ պիտի գտնուին։ Մավրոգէնի փաշա ունի երկու մանչ՝ պետական Խորհուրդին անդամ Ալէքսանդր պէյ ու Մարսիլիոյ օսմ. նախորդ ընդհանուր հիւպատոս Տիմիթրիոս պէյ և աղջիկ մը՝ Տիկին Էլէն Րէքօքի։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանատան մատուռին մէջ, երէկ առաւօտ, հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Մավրոկորտաթօ իշխանին հանգուցեալ եղբօրը համար։ Ներկայ գտնուեցան Մավրոկորտաթօ իշխանուհին և դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները։

ՊԷՐԼԻՆԻ օսմ. դեսպան Թէվֆիք փաշա, կիրակի օրը, ներկայ գտնուեր է պալատան ասպետ սրահին մէջ տրուած սեղանին՝ բրուսիական պատուանշաններու տարեդարձին առթիւ։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսչութիւնը անպայման կերպով դադրման դատապարտած յունարէն Թախիտրոմոս լրագիրը։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւաբաժինէն մաս մը պիտի այցելէ Սուրիոյ նաւահանգիստը։

ԵԷՄԷՆԻ ՄԷՋ ՁԻՒՆ.— Սանայի մէջ, Եէմէնի նահանգին կեդրոնը, նոյեմբերի վերջերը ձիւն տեղացեր է, ինչ որ նոր երեւոյթ մըն է այդ տեղերուն համար։

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ հրամանագիր մը ծանոյց կառավարական բոլոր պաշտօնատուներուն ամէն չորեքշաբթի ղրկել՝ ծախքերը ու հասոյթները ցոյց տուող հաշուեցոյց մը։

ԽԱՂԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆԸ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Պոլսոյ, Բերայի ու Սկիւտարի կողմերը գտնուած բոլոր խաղատուները փակել և սրճարաններու, գազինոներու մէջ և ուրիշ տեղեր ալ թուղթով և կամ ուրիշ միջոցաւ դրամով խաղ խաղցուիլը բնաւ չարտօնել։ Կայս. այդ Իրատէին համաձայն, ոստիկանութեան պաշտօնեաներ, առջի գիշերը, Բերայի կողմի բոլոր գազինոներուն ու սրճարաններուն մէջ խուզարկութիւն կատարելով խաղամոլութիւնը արգիլեցին և թուղթերը հաւաքեցին։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ վերջերս օդերը աւրուելով շրջականները ձիւն տեղացեր է։ Այս տարի ձմեռը սաստ պիտի ըլլայ, կ'ըսուի։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Թանթայի և Մէյթըկամէյէի մէջ (Եգիպտոս) երեքշաբթի օրը ժանտախտէ մէյմէկ դէպքեր պատահեր են։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնը սա փոփոխութիւնը ըրաւ Պաղտատի քարանթինայի տեսուչին ղրկած հեռագրին մէջ.

«Պաղտատէն դէպ ի Հարաւ ճամբայ ելլող ամէն կարգի նաւերը 5 օրուան քարանթինայի պիտի ենթարկուին Կորնահի մէջ, և արտօնութիւն պիտի ստանան Պաղտատի և Պասրայի միջեւ գտնուած գետեզերեայ նաւահանգիստները հանդիպելու։ Յիշեալ նաւերը Պաղտատի մէջ ապրանք բեռնելէ առաջ իրենց ամբարանոցները լաւ մը պիտի հականեխեն մուկերը սատկեցնելու համար։ Այս առթիւ պիտի շարունակուի ի գործ դրուիլ 1899 օգոստ. 31ի թիւ 233 շրջաբերականը։ Նոյնպէս այն նաւերը որոնք Պասրա երթալու համար ճամբայ կ'ելլեն, Սալահիէյի մաքրանոցը պիտի երթան ճամբորդներուն և նաւաստիներուն իրերը հականեխէ մեքենայով ախտահանելու համար։»

ՏԵՂԱԿԱՆ ալիւրներէն փորձի համար պատրաստուած հացերը մատուցուեցան առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան եւ քաղաքապետութեան։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը, երէկ, 2,800,000 ղրուշի մէճիտիէ ու մանր դրամներ ղրկեց Եէմէն, բէշլիքներու հետ փոխանակելու համար։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Գերմանիոյ ու Պարսկաստանի դեսպանները և պուլկարական գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Մեծ. Եպարքոսին հետ։

—Իտալիոյ դեսպանն ալ, երէկ, Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Այս առտու ժամ 1ուկէսին հրդեհ ծագեցաւ Պոլսոյ Սիւլէյմանիէ թաղը։ Ապարանք մը կէսը այրեցաւ։ Օսմ. Ընկերութեան ապահովագրուած էր։

ՈՃԻՐՆԵՐ.— Երէկ գիշեր Թէբէ պաշիի կողմը Էսատ էֆ. ու Ալի Րիզա էֆ. գինով վիճակի մէջ իրարու հետ կռուի բռնուեցան. երբ Թիմնի փողոցը հասան Էսատ էֆ. դաշոյնը քաշելով մխեց Ալի Րիզա էֆ.ի ձախ կողը։ Ոճրագործը փախաւ։ Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ։

—Ղալաթիոյ Հէնտէք փողոցին մէջ, առջի գիշերը, Ատիլ անուն մարդ մը վիրաւորեց իր հոմանուհին՝ Աղաւնի, որուն հետ ութ տարի է ի վեր յարաբերութիւն ունէր։ Աղաւնի հիւանդանոց տարուեցաւ։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։

ՄԵԾ ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Պուլկարական դրոշմաթուղթերու խիստ կարեւոր գողութիւն մը գործուեր է։ Սոֆիայի ոստիկանութիւնը անցեալ ուրբաթ օրը, երեւան հաներ է մեծ գողութիւն մը և խարդախութիւն մը որ երկար ատենէ ի վեր ամէն տարի պուլկար կառավարութեան ահագին վնասներ կը պատճառէ։ Ժամանակէ մը ի վեր զարմանօք կը տեսնուէր թէ երկրին դրոշմաթուղթի հասոյթը աւելնալու տեղ ընդհակառակը կը պակսի։ Կառավարութիւնը 1897ին 800,000 փ.ի դրոշմաթուղթ ծախած էր, մինչ 1901ին միայն 600,000 փր.։ Ռուս ելմտական խորհրդական Պ. Քոպէքօ, որ 1899ին քննած էր պուլկար ելեւմուտքը, ելմտական նախարարութեան ուշադրութիւնը հրաւիրած էր այդ մասին։ Սոֆիայի ոստիկանութեան 6 ամիսէ ի վեր կատարած քննութիւններէն վերջապէս հաստատուեցաւ որ բացի բազմաթիւ անհատներէ կառավարական անձինք ալ դրոշմաթուղթեր կը ծախէին հարիւրին 20 և նոյն իսկ 40 զեղչով։ Ուր. օրը ձերբակալուած անձերը սակայն ամէնն ալ ազատ արձակուեցան բացի մէկէն, որ Պ. Քարանով կը կոչուի և ապահովագրական ընկերութեանց գործակալ է և որուն վրայ կը ծանրանայ դրոշմաթուղթերու խարդախութիւնը և գողութիւնը։ Մէկ քանի օր առաջ ուրիշ անձեր ալ ձերբակալուեցան։ Քննութիւններէ երեւան հանուած է որ նոյն իսկ կառավարութեան տպարանին մէջ հրամայուածէն շատ աւելի դրոշմաթուղթեր կը տպուէին, և աւելորդը մէկ կողմ դըրուելով յետոյ կը ծախուէր նոյն իսկ կառավարական պաշտօնէից մասնակցութեամբ։ Գողցուած դրոշմաթուղթերու գումարը 2 միլիոն փր.էն աւելի կը հաշուուի։ 1 փրանքնոց դրոշմաթուղթերն ալ խարդախուած են։ Քննութիւնները կը շարունակուին։

ՆԵՐԿԱՅ ձմեռուան եղանակին մէջ, երբ անձրեւները կը շարունակեն, մարդ պէտք է զգուշանայ թրջելէ և հետեւապէս պաղառութենէ, իր անձին համար պէտք եղած գնումները ընելով, որոնց մէջ կարեւորագոյն տեղ մը կը բռնէ անշուշտ հովանոցը՝ անձրեւին՝ ձիւնին ու բուքին դէմ պատսպարուելու համար, երբ մանաւանդ այնչափ ձեւաւոր, ամուր և համեմատաբար աժան հովանոց, ներ կը ծախուին, Ղալաթիա կամուրջին դէմ, աջ ու ձախ անկիւնները, Ղալաթիոյ համբաւաւոր հովանոցավաճառ ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՑՎԱԶՆԻ երկու խանութները, ուր մետաքսէ և այլ ընտիր կերպասներ ալ կան, հովանոցներու հինցած կերպասները ճիշդ նորի պէս փոխելու համար։

VIN DE PEPTONE

Յղութեան միջոցին յաճախադէպ են ստամոքսի կծկումները, փսխումները, նոյն իսկ ամէնէն թեթեւ սնունդները տանուած ատեն։ Վին տը բեբթօն տը Շաբօթօ, երբ առաջին կարգի սնունդ, որ ուժերը կը վերանորոգէ, այդ անպատեհութեանց առաջքը կ'առնէ։

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Այս գիշեր, ժամը 9ին (Ը. Ե.) Իւնիոն Ֆրանսէզի սրահին մէջ պիտի տըրուի ձայնական և գործիական նուագահանդէս մը՝ Աթէնքի քոնսէրվաթուարէն վկայուած Պ. Ժ. Տ. Բախդիքոսի կողմէ, հովանաւորութեամբ հելլենական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ֆիլոնի։ Մուտքը մէկ քառորդ օսմ. ոսկի։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Արեւելեան Երկաթուղիի պարտաթուղթերուն 192րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ 1902 յունուար 19 փետրուար 1ին, հրապարակաւ և ճիշդ կէս օրին, Հանր. Պարտքի վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ, մասնակցութեամբ Օսմ. Կայս. Պանքային։

Կ. Պոլիս, 5/18 յունվ. 1902 2—5
ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.— 4% Թէմէթթիի Բրիւիլէճէ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ նոյն պարտաթուղթերուն 1896 փետրվարին իրենց պայմանաժամը լրացուցած թիւ 6 կտրոնները ջնջուած պիտի համարուին, եթէ մինչեւ 1902 յունուար 31)13 փետր. չը ներկայացուին գանձուելու համար։

ԱՄՈՐԹԻՍՄԱՆ
1893 4% ԹԷՄԷԹԹԻԻ ԲՐԻՕՐԻՏԷ ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ (1,000,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ)
18րդ վիճակահանութիւն 1)14 յունվ. 1902

551 – 575	13776 – 13800
1301 – 1325	16726 – 16750
9301 – 9325	18926 – 18950
9551 – 9575	27481 – 27505
11751 – 11775	34631 – 34655
12576 – 12600	41381 – 41405
13226 – 13250	

3—3

ԱԶԴ

Կ. Պոլսոյ լուսաւորութեան կազի օսմ. Ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու հասարակութեան թէ այս օրուընէ սկսեալ 20 փարա զեղչած է իր քօք ածուխին մէկ պարկին վրայ, կամ թէ մէկ ղրուշ 100 քիլոյին համար։ Հետեւաբար նոր գիներն են.— 7ուկէս ղրշ. մէկ պարկ, երբ գործարանէն գնուի։ Պոլսոյ կողմը բնակողներուն համար 14 պարկ պարունակող կառք մը, պարկը 8ուկէս ղրուշէն տունը կը յանձնուի։ Մթերանոց Կալաթա, 37, Քալաֆաթ եէրի, Մ. Կ. Ս. Տէլլա Սուտա։

Ազգային Լուրեր

Ս. Հայրապետը Բերայի Աւագերէց Մկրեան Տէր Հօր միջոցաւ շնորհաւորական կոնդակ մը ղրկած է Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոս Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեանի, որով իր շնորհաւորութիւնները յայտնելէ յետոյ, մաղթանքներ կ'ընէ Տ. Գէորգ Սրբազանի, յոյս յայտնելով որ անշուշտ իր պաշտօնավարութիւնը օգտակար պիտի ըլլայ Կիլիկիոյ Աթոռին։ Ս. Հայրապետը, այս առթիւ, իր օրհնութիւններն ալ կուտայ Տ. Գէորգ Սրբազանի։

—Սամսոնի մեր թղթակիցը կը գրէ յունուար 2 թուով.— «Սրբազան Առաջնորդնիս դեկտ. 26ին անդր հասաւ։ Իր գալուստը անակնկալ մը եղաւ Սամսոնցւոց, որովհետեւ հեռագիրը իրմէ վերջը եկաւ. դպրոցական երգեցիկ մանուկները երգերով դիմաւորեցին Սրբազանը, ու առաջնորդեցին ուղղակի եկեղեցի։ Եկեղեցիին խորխուլ վիճակը ի՛նչ տպաւորութիւն պիտի ըրէ Սրբազանին վրայ, այս հետաքրքրութեամբ անոր քովէն կ'երթայի և հազիւ կրցայ խնդուքս զսպել, երբ տեսայ որ Տ. Յակոբ Սրբազանը գլուխը կծկեց քիչ մը, տեսնելով ցեցեր, շեղակի երկնցած յենարաններ, մէջք առուած պատեր, նաւակի տաշտի պէս կլորցած առաստաղ, այնպէս որ պիտի տարակուսէր եկեղեցի ըլլալուն, եթէ խորանը, կամ մէկ քանի պատկերները չի տեսնէր.... Տ. Յակոբ եպիսկոպոս կարճ քարոզով մը շնորհակալութիւն յայտնելէ յետոյ եղած լաւ ընդունելութեանց համար, յարեց թէ այս համակրական ցոյցերը առհաւատչեայ են իրեն ըլլալիք աջակցութեան։ Քարոզէն ետքը, դարձեալ երգերով Առաջնորդարան տարին Սրբազանը։ Այդ պահուն կը մտածէի թէ այդ համակրութիւնը պիտի շարունակուէ՞ր մինչեւ վերջը, թէ ոչ անհամաձայնութիւնները շուտով ծայր պիտի տային։

«Սրբազան Հօր կրթասիրական ոգին, մեծ ժողովրդականութիւն պիտի շահեցնէ իրեն։ Իր առաջին այցելութիւնը առաւ, նոյն իսկ երկրորդ օրը, ազգ. վարժարաններուն, որոնց վիճակը շա՛տ աղէտալի գտաւ. գրեթէ խղճահարուեցաւ, տեսնելով անոնց տեսուչի, անոնց հոգաբարձութեան, և անոնց խնամակալութեան, երեսի վրայ ձգուած։ Երեւակայեցէք, ի՛նչ անպատուաբեր բան Սամսոնի համար, որ Պոլսոյ գրեթէ ամենամօտ քաղաքներէն մէկը ըլլալով, դեռ չէ կրցած հասկնալ, ըմբռնել ուսման ու կրթութեան անհրաժեշտ պէտքը։ Կիրակի օրուան առաջին քարոզին մէջ Առաջնորդ Սրբազանը խուռն բազմութեան մը առջեւ, այս երեք կարեւոր և անհրաժեշտ մարմիններու պակասը յայտնեց, բայց շատ մեղմ, կարծես շքեղահայեաց կերպով խօսեցաւ, պէտք չէ՞ր քննադատել խիստ կերպով ցարդ այսպէս անխնամ, յետադէմ ձգած ըլլալնուն համար վարժարանները, պէտք չէ՞ր երեսնին զարնել իրենց անհոգութիւնը։ Առաջնորդ Սրբազան հայրը խոստացաւ որ իր առաջին գործը պիտի ըլլար վարժարանները բարեկարգել Ս. Ծննդեան տօներէն ետքը։ Քիչ մը ժողովուրդը խնդացնելու համար, շարունակեց. Գալով եկեղեցիին վիճակին, մէջտեղն է, միայն թէ Ս. Ծննդեան օրերը կամ ուրիշ օրեր եթէ փլչի ու վտանգ մը պատահի, երբեք պատասխանատու չեմ ըլլար և այն ատեն մի ըսէք ոսկին խաբեց [illegible] եկաւ չեկաւ եկեղեցին փլաւ—ես հիմակուընէ խորհրդակցելու վրայ եմ. Ս. Ծնունդէն ետքը Աստուծով գործի կը սկսինք։» Աս այժմ ընդհանուրին կարծիքը աս է թէ Տ. Յակոբ Սրբազան Առաջնորդնիս աղուոր և կարող մէկը կ'երեւայ, այնպէս դիւրին կերպով մօրուքը ձեռք տուող մէկն չէ։

—Տ. Սահակ Սրբազան Խապայեան Պէյրութ հասնելով, մեծ համակրութեամբ ընդունուեր է տեղւոյն ազգայիններուն կողմէ։ Տ. Սահակ եպիսկոպոս պատարագ մատուցանելով՝ իմաստալից քարոզ մը խօսեր է, հաւատացեալ խուռն բազմութեան մը ներկայութեանը։ Տ. Խապայեան Սրբազան նաև ճաշի հրաւիրուեր է տեղւոյն հայ վաճառականներու կողմէ և դեկտ. 30ին Պէյրութէն մեկներ է։

—Ս. Պատրիարքը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշայի հետ։

—Մաքրիգիւղի Հայուհիները, թաղին քարոզչին յորդորներուն վրայ, խնամակալութիւն մը կազմելով, հանգանակութիւն կատարեր և յաջողեր են եպիսկոպոսական զգեստ մը շինել տալ։

—Ինչպէս անկէ առաջ գրած էինք, Ատանայի Խառն Ժողովը հեռագրով խնդրած էր Ս. Պատրիարքէն, որպէս զի Կիլիկիոյ նորընտիր կաթողիկոս Տ. Գէորգ Սրբազան իր պաշտօնատեղին փութայ ժամ առաջ։ Պատրիարքարանը երէկ մասնաւոր գրով մը պատասխանեց այդ հեռագրին, սա իմաստով թէ Ազգ. Կեդր. վարչութիւնը հաստատած է ընտրութեան օրինաւորութիւնը և թէ շատ գոհ եղած է արժանաւոր ընտրութենէն։ Այդ գիրին մէջ ի վերջոյ յոյս յայտնուած է որ թերեւս կարելի պիտի ըլլայ Տ. Գէորգ Սրբազանի դժկամակող տրամադրութիւնները փոխել։

—Ինչպէս կը յիշուի, եկեղեցական երաժշտութեան ու հայկական ձայնագրութեան ուսումը բարւոքելու համար մեր թաղային վարժարաններուն մէջ որոշում մը տրուած էր Կրօնական Ժողովին խորհրդով, մասնագէտ երաժիշտներու խորհրդակցութեամբ։ Ուսումնական Խորհուրդը սկսած է արդէն այդ որոշումը հաղորդել մայրաքաղաքիս թաղական Խորհուրդներուն, անոր կցելով նաև այդ մասին պատրաստուած ծրագիրը։ Շաբաթական մէկ ժամ եկեղեցական երաժշտութեան պիտի դասախօսուի միջին դասընթացքի տղոց. շաբաթական մէկ ժամ ալ բարձրագոյն դասընթացքի տղոց։ Առաջիններուն պիտի ուսուցուի մէկ երկու ձայնով երգեր, լսողութեամբ ուսանելի, նախնական տարերք ձայնագրութեան, վարժութիւններ, կիսաձայներ, համառօտ ութը ձայներ, միջակ կամ չափաւոր ընթացքով շարականներու ընթերցանութեան և գրուցագրութեան վարժութիւններ իսկ վերջիններուն պիտի դասախօսուի ծանր չափ և անոր կիրառումը, ութը ձայներ և անոր դարձուածքները, զարտուղի ղանակները, մեղեդի, տաղ ևն. երգել և գրուցագրել։ Մասնագէտներու պատրաստած այս ծրագիրը շատ դիւրաւ կրնայ գործադրուիլ և արդէն իսկ կարգ մը թաղերու մէջ, պէտք եղածէն աւելի խնամով կ'աւանդուի եկեղեցական երաժշտութիւնը, ի վնաս միւս ուսումներուն։ Ի՞նչ հարկ այսքան [illegible]. Եթէ բան մը կայ որ ամէնէն աւելի շատ կ'արտադրեն մեր դպրոցները, ան ալ տիրացուներն են։ Մենք պիտի առաջարկէինք որ Ուսումնական Խորհուրդն ալ, Կրօնական Ժողովին նման գովելի նախաձեռնութեամբ մը, աշխարհական երգեցողութեան ուսուցումը որոշ ծրագրով մը դասախօսել տար մեր վարժարաններուն մէջ։ Կարծենք, ոչ կրօնական երգեցողութիւնն ալ կրթութեան անհրաժեշտ տարրերէն մէկը կը կազմէ, որուն վրայ կ'արժէ ուշադրութիւն դարձնել։

Հեռագիրներ Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինոբլ)

ԼՈՆՏՐԱ, 24 յունուար.—(Անուղղակի հեռագիր.—Շարունակութիւն երէկուան հեռագրին).— [illegible]

ԼՈՆՏՐԱ, 23 յունուար.— [illegible]

ՎԻԷՆՆԱ.— Այսօր [illegible]

ԹՈՒԼՈՆ.— [illegible]

ՓԱՐԻԶ.— [illegible]

ԹԻԷՆ-ՑԻՆ.— [illegible]

[illegible]

ՀՌՈՄ.—Իթօ մարքիզը Նափոլի ուղեւորեցաւ.

ՊՈՒՔՐԷՇ 23 յունուար.— [illegible]

ՎԻԷՆՆԱ.—Այսօր [illegible]

ԼՈՆՏՐԱ.— [illegible]

ԼՈՆՏՐԱ.— [illegible]

ՓԱՐԻԶ.— [illegible]

ՀՌՈՄ.— [illegible]

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ [illegible]
[illegible]
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
[illegible]

[illegible]

ԼՈՆՏՈՆ 23 Յունուար

[illegible]

ՓԱՐԻԶ 23 Յունուար

[illegible]

ՎԻԷՆՆԱ 23 Յունուար

[illegible]

Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888

[illegible]

ՁԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ուղեղները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՈՍՖՈՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորապէս աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կտրին ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրոփէ և դեռ այս կարգի շատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն զօրացնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմագէտներէն Պիլոն՝ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կու տայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ զեղծումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիլօնը որ ամենէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱԳԵԱՆ

Ծանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սիրքէ [illegible], Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ֆ. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան [illegible] Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐ

Անոնք որ պնդութեան ենթակայ են ու չեն փութար դարման մը ընել, ապահովապէս ինքզինքնին կը թունաւորեն անգիտակցաբար, որովհետեւ կերակուրները եթէ բնութեան օրէնքին հակառակ, օրերով ստամոքսին և աղիքներուն մէջ մնալով հոտին, նախքան փոխանակ մարմնոյն սնունդ մատակարարելու, թունաւոր միքրոպներ կ'արտադրեն որոնք արեան մէջ խառնուելով կամաց կամաց կը թունաւորեն զայն։ Հետեւաբար արիւնը կ'ապականի և անորժակի պակաս, դժուարամարսութիւն, ստամոքսի տկարութիւն, գլխու ցաւ և պտոյտ, մելամաղձութիւն, ևն. առաջ կու գայ յաճախ պնդութիւն ունեցողներուն վրայ։ Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տօքթ. Ֆրանք պնդութիւնը, պասուրը և ասոնցմէ ծագում առած հիւանդութիւնները հիմնապէս բուժելով, շատ մը վտանգներու առաջքը առնելու նպատակով հնարած է ՏՕՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ որոնք եթէ կանոնաւոր կերպով գործածուին, ստամոքսն ու աղիքներ իրենց առողջութիւնը գտնելով կերակուրը դիւրաւ կը մարսեն ու ՊՆԴՈՒԹԻՒՆԸ կ'անհետի։

Տօքթ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերը կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 479

ԱԳԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթա, Թիւնէլին քովը Մէրթէչեանի փողոց Ի Բաշա խանի կից. Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տօքումա և թուրքական գորգեր, [illegible] վարագոյրներ, [illegible], քարնիշներ, գետնի [illegible] և [illegible] տեսակներով նոր կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան [illegible] դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ

685 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ.

[illegible] ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	10500	[illegible]	5500
[illegible]	10500	[illegible]	5500
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3300	[illegible]	5500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3600	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]		

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ղալաթիա, [illegible]

693 [illegible]

ՆՈՐ ՏԵՍԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑ ՄԸ

Թ. Ա. ԺԻԱՆԷՕ, ԺԱՄԱԳՈՐԾ-ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ. ԺԸՆԷՎ, ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

1840ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Ցիւրիխի 1883ին, Ժընէվի 1896ին, Պրիւքսէլի 1897ի եւ Բարիզի 1900ի ցուցահանդէսներուն մէջ ոսկի մետալներով վարձատրուած

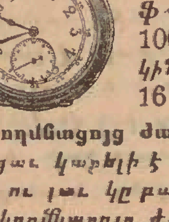

Կոթէն լարուող այս ժամացոյցը, որ լուսաւոր երես մը ունի, գիշերուան մթութեան մէջ ցոյց կու տայ ժամը իբր թէ ցերեկ ըլլար։ Լաւ կը քալէ ու ճիշդ կ'երթայ. մեծութիւնն է 18 գծաչափ։ Այս ժամացոյցին գինը՝ իբր Նիքէլէ հաստատուն պահարանով 15 ֆրանք է, արծաթէ պահարանովը՝ 25 և ոսկիէ պահարանովը՝ 100 ֆրանք։ 11 գծաչափ մեծութեամբ ժամացոյցներ ալ կան կիներու համար, խիստ վայելուչ, պղպատէ պահարանով մէկ հատը 16, արծաթէ պահարանովը՝ 22 և ոսկիովը՝ 80 ֆրանք։

Կողմնացոյց ժամացոյց, լուսաւոր երեսով, կոթէն լարուող։ Կողմնացոյցին միջոցաւ կարելի է երկրիս կողմերուն դիրքը հասկնալ։ Մեծութիւնն է 18 գծաչափ ու լաւ կը քալէ։ Նիքէլ պահարանով 25, արծաթէ պահարանովը՝ 40 ֆր.։ Այս կողմնացոյց ժամացոյցը յանձնարարուած է Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութեան կողմէ։ Անհրաժեշտ առարկայ մըն է սպաներուն, որսորդներուն ու ճամբորդներուն համար։

Հարիւրէն 10 զեղչ վեց հատ ժամացոյց գնողին համար։ Երբ թղթատարական ծախքի համար 2 ֆրանք աւելցուի դրկուած չէքին կամ մանտա-փոսթին վրայ, իսկոյն կը ղրկուի ուղղակի, Իւրաքանչիւր ժամացոյցի հետ ապրանքին երաշխաւորութեան համար գիր մը կու տայ։ Ու իր ամէն տեսակ ժամացոյցներու յանձնարարութիւններ կ'ընդունի, ինչպէս քրոնոմէթր, քրոնոկրաֆ, ևլն.։ Նաև ժամացոյցներու նորոգութիւնները խնամով կը կատարուին։ Գործածուած ոսկի ժամացոյցներու փոխանակութիւն կը կատարուի։ 17—25

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԵՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ [illegible] [illegible] այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը շուրջ 400է աւելի [illegible] և [illegible] ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մոնոփոլիւքէր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ՊԷՐԱ, Ձիթալ [illegible], Ղալաթա Սէ[illegible] դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին [illegible] Թոփհանէի [illegible] դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան [illegible] Թիւ 13։

ՄԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

[illegible] ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ. Ց [illegible] վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԱւրոպա

Բ[illegible] 1 և 3 Լր Բէյթիէ փողոց ([illegible] ք'Իտալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ.

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան [illegible] է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն, որ կը քալէ 6,230,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

Նիւ Եորքի ընդհանուր ապահովագիրը [illegible] աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրեալներուն քան ուրիշ ընկերութեան ապահովագրերը։ Նիւ-Եորքի ապահովագիրներ առարկելի չէ բնաւ, և յանձնման թուականէն սկսեալ հերքելի[illegible] է։ [illegible] և համբողութեան [illegible] բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները։ [illegible] նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագրեալ իրաւունք կու տայ [illegible] փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ և առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքէ [illegible] է։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ [illegible] զրաւ բոլոր [illegible], ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրէն չորս երաշխաւորեալ [illegible]։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Հ. ՕՀ. ՀՕՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Բենէկչ-Պոստալեան

181 Յ. ԶՈՒՃԱՃԵԱՆ

[illegible] Վիթալիս խան [illegible] Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞ Ծ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԷՐԱ 396

(Նոյնի [illegible] վրայի յարկը, [illegible] Զբաղմանեանց [illegible])

[illegible] մէջ ամերիկեան [illegible] ցաւով [illegible] և բուժուած [illegible]։

[illegible], [illegible] և [illegible] [illegible], [illegible] ձեւարարութիւն [illegible], [illegible] և [illegible] [illegible]։

[illegible]

Ե. Գ. [illegible] (միջինէ եւս օր) [illegible] (մինչեւ եւս գիշեր) [illegible]

Ծանօթ.—[illegible] ՁԻՒՆԻՆԷ 127

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իբօֆոսֆիթը։ Խիստ հաճելի է, հաղորդելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԸ ([illegible])

ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,

ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,

ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,

ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,

և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՑԱՐՁԱԿՈՂ

ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Ընդհանուր [illegible] Ի. Ե. Պալիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՇՕԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible] Հըլլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	1059	[illegible]	1487	[illegible]	1011	[illegible]	724	[illegible]	158
[illegible]	2807	[illegible]	3908	[illegible]	1895	[illegible]	2272	[illegible]	1118
[illegible]	1541	[illegible]	895	[illegible]	775	[illegible]	3709	[illegible]	1735
[illegible]	3377	[illegible]	6311	[illegible]	1581	[illegible]	3557	[illegible]	1188
[illegible]	1522	[illegible]	827	[illegible]	3739	[illegible]	1057	[illegible]	1200
[illegible]	1266	[illegible]	2232	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1735	[illegible]	1228
[illegible]	1078	[illegible]	1712	[illegible]	595	[illegible]	3412	[illegible]	1542
[illegible]	841	[illegible]	504	[illegible]	3516	[illegible]	1685	[illegible]	3327
[illegible]	4483	[illegible]	3454	[illegible]	5540	[illegible]	4182	[illegible]	1476
[illegible]	1671	[illegible]	1520	[illegible]	1050	[illegible]	6326	[illegible]	487
[illegible]	1537	[illegible]	1545	[illegible]	1058	[illegible]	1555	[illegible]	2439
[illegible]	1244	[illegible]	254	[illegible]	2307	[illegible]	1237	[illegible]	1814
[illegible]	1034	[illegible]	1538	[illegible]	1703	[illegible]	512	[illegible]	1229
[illegible]	2780	[illegible]	349	[illegible]	1058	[illegible]	3229	[illegible]	3234
[illegible]	1524	[illegible]	4532	[illegible]	2373	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1536
[illegible]	2697	[illegible]	3060	[illegible]	1642	[illegible]	1418	[illegible]	1300
[illegible]	4525	[illegible]	1243	[illegible]	8181	Fedtz	1789		

Հօraceo շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Վօլpուrno շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորէ ի Հըլ։

Դիմել առ գործակալս Ե. ՀԻՃՃ ԷՆՏ ՓԻՃՕ

[illegible] Թիւ 22—24. [illegible] [illegible] խան [illegible]

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

8 21 [illegible]

9 22 [illegible]

10/23 [illegible]

10/23 [illegible]

11/24 [illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ [illegible]

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Յունվ. 28ին Անադոլի, Մարսիլիայէն,

Փետր. 3ին Սիռֆասի, Անաա. Եղերքէն,

[illegible]

Յունվ. 28ին Անադոլի, Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում։

Փետր. 4ին Սիռֆասի, ուղ. Մարսիլիա։

[illegible]

[illegible] 245 ֆրանք. [illegible] 175 ֆրանք. [illegible] Դիրթեկալեան [illegible] վրայ 516 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

[illegible] Լիվերփուլ [illegible]

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	[illegible]	2941
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	298
Ումպրիա	8123	[illegible]	293
Էթրուրիա	8120	[illegible]	255
[illegible]	7392	[illegible]	318
[illegible]	7265	[illegible]	181

Սարակոսա շոգենաւը, Նաւապետ [illegible] ընդհանուր վաճառքով Լիվերփուլէն հոս հասաւ։

Դիմել առ ՃԷՆԻ Ե. ՍԻԿԷՐ Joly et Seager

[illegible] խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, [illegible] փողոց։ 265

ՄՆՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	1800
[illegible]	2500	[illegible]	[illegible]

Դիմել առ Ժ. Վ. [illegible] և ԸՆԿ.

[illegible]

131 [illegible]

[illegible]

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1901 Նոյեմբեր 1 |Ն.Տ.| ուրբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 34 Խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 8 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 36 Խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 10 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 12 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.
Քարաքէօյ կամուրջ	մկն.	1 20	1 35	3 33	5 30	7 8	8 15	10 30	11 30				
Հայտար Փաշա	ժմ.	1 45	2 —	3 58	5 55	7 33	8 40	10 55	1 55				
	մկն.	1 55	2 25	4 8	6 5	7 43	8 55	11 5	12 5				
Ֆրզըլ Թօփրաք	»	2 1	— —	4 14	6 11	7 50	9 5	11 11	12 11				
Ֆէնէր Եօլու	»	2 5	2 36	4 17	6 14	7 54	9 9	11 15	12 14				
Կէօզ Թէփէ	»	2 9	— —	4 21	6 18	7 58	9 15	11 19	12 18				
Էրէնքէօյ	»	2 13	2 47	4 26	6 23	8 4	9 21	11 24	12 22				
Պոսթանճըք	»	2 20	2 57	4 32	6 29	8 10	9 31	11 30	12 28				
Մալթէփէ	»	2 28	3 8	4 40	6 37	8 19	9 44	11 38	12 36				
Քարթալ	»	2 39	3 22	4 51	6 48	8 31	10 1	11 48	12 46				
Բէնտիք	ժմ.	2 46	3 32	4 58	6 55	8 39	10 11	11 55	12 53				
	մկն.	Այս կառախումբը 1902 փետրուար 1էն սկսեալ կը քալէ	3 37				10 21						
Թուզլա	»		3 59				10 46						
Կէյպզէ	»		4 19				11 10						
Տիլ Իսքէլէսի	»		4 41				11 37						
Թավշանճըլ	»		4 51				11 47						
Հէրէքէ	»		5 8				12 6						
Եարըմճա	»		5 29				12 30						
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»		5 42				12 44						
Տէրինճէ	»		5 53				12 57						
Իզմիտ	ժմ.		6 7				1 13						
	մկն.		6 26										
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»		7 —										
Սափանճա	»		7 25										
Համիտիէ	»		7 47										
Կէյվէ	»		8 31										
Աք Հիսար	»		8 52										
Մէքէճէ	»		9 24										
Լէֆքէ	»		9 49										
Վէզիր Խան	»		10 24										
Պիլէճիք	ժմ.		11 6										
	մկն.		11 20										
Քարաքէօյ	»		12 30										
Պօզիւք	»		1 15										
Ինէ Էօնիւ	»		2 5										
Չուքուր Հիսար	»		2 36										
Էսքի Շէհիր	ժմ.		3 15 Իրիկ.										

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 7 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 31 Խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 9 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 11 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 13 ճամբ. Առա. Ժ. Վ.	Թ. 33 Խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.
Էսքի Շէհիր	մկն.	Այս կառախումբը 1902 փետրուար 1էն սկսեալ կը քալէ	Այս կառախումբը կը քալէ 1901 նոյ. 1էն մինչեւ 15 և յետոյ նոյ. 16էն մինչեւ 31 յունուար 1902	Այս կառախումբը կը քալէ 1901 նոյ. 16էն 1902 յունուար 15 և 1902 փետրուար 1էն						11 40			
Չուքուր Հիսար	»									12 16			
Ինէ Էօնիւ	»									12 48			
Պօզիւք	»									1 24			
Քարաքէօյ	»									1 58			
Պիլէճիք	ժմ.									2 48			
	մկն.									3 2			
Վէզիր Խան	»									3 35			
Լէֆքէ	»									4 8			
Մէքէճէ	»									4 40			
Աք Հիսար	»									5 4			
Կէյվէ	»									5 27			
Համիտիէ	»									6 18			
Սափանճա	»									6 34			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»									6 59			
Իզմիտ	ժմ.									7 32			
	մկն.					1 35				7 52			
Տէրինճէ	»					1 53				8 7			
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»					2 4				8 18			
Եարըմճա	»					2 16				8 30			
Հէրէքէ	»					2 43				8 55			
Թավշանճըլ	»					2 54				9 5			
Տիլ Իսքէլէսի	»					3 10				9 14			
Կէյպզէ	»					3 38				9 40			
Թուզլա	»					4 —				10 —			
Բէնտիք	ժմ.					4 22				10 20			
	մկն.	1 25	1 54	2 28	3 14	4 37	6 38	8 20	9 52	10 30			
Քարթալ	»	1 33	2 2	2 37	3 23	4 50	6 47	8 30	10 2	10 44			
Մալթէփէ	»	1 43	2 12	2 47	3 33	5 5	6 57	8 41	10 14	11 1			
Պոսթանճըք	»	1 51	2 21	2 56	3 41	5 19	7 5	8 51	10 25	11 14			
Էրէնքէօյ	»	1 58	2 28	3 3	3 50	5 32	7 12	8 59	10 34	11 26			
Կէօզթէփէ	»	2 2	2 32	3 7	3 54	5 36	7 16	9 3	10 38	— —			
Ֆէնէր Եօլու	»	2 7	2 37	3 11	3 58	5 41	7 20	9 9	10 43	11 37			
Ֆրզըլ Թօփրաք	»	2 10	2 40	3 14	4 1	5 45	7 23	9 13	10 47	— —			
Հայտար Փաշա	ժմ.	2 15	2 45	3 19	4 6	5 53	7 28	9 19	10 53	11 46			
	մկն.	2 23	2 53	3 27	4 15	6 5	7 38	9 27	11 —	12 5			
Քարաքէօյ կամուրջ	ժմ.	2 48	3 18	3 52	4 40	6 30	8 3	9 52	11 25	12 30 Իրիկ.			